

Zavod za javno zdravstvo «Sveti Rok» Virovitičko-podravske županije

*Djelatnost za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti
sa zaštitom mentalnog zdravlja*

GODIŠNJAK

za 2015. godinu

Izradio:
Siniša Brlas
PROFESOR PSIHOLOGIJE

Virovitica, prosinac 2015.

SADRŽAJ

	Stranica
1. Statistički podaci o aktivnostima Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja (sekundarna i tercijarna prevencija ovisnosti)	3
2. Stručni tim Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja	10
3. Preventivne aktivnosti unutar univerzalne (primarne) prevencije ovisnosti i zaštite mentalnog zdravlja: predavanja, tribine i radionice	11
4. Suradnja, projekti, obilježavanje značajnih datuma i izdavačke aktivnosti	15
5. Sudjelovanje na stručnim i znanstvenim skupovima	34
6. Medijska promocija i praćenje	40
7. Zaključno o radu Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja	43

1. Statistički podaci o aktivnostima Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja (sekundarna i tercijarna prevencija ovisnosti)

Tablica 1. **Ukupan broj ovisnika** koji su bili korisnici usluga Djelatnosti do konca pojedine godine

Do konca	Ukupan broj ovisnika	Marihuana	Opijati, MTD, BUP	Alkohol	AMP, MDMA, BZO, KOK, HAL	Ostalo (kockanje i MZ)
2005.	92	36	24	14	0	18
2006.	123	46	28	28	3	18
2007.	154	63	34	30	9	18
2008.	190	72	39	46	15	18
2009.	245	74	42	90	17	22
2010.	302	86	50	124	18	24
2011.	348	92	55	149	19	33
2012.	381	100	59	165	19	38
2013.	429	109	62	197	19	42
2014.	491	123	67	225	21	55
2015.	528	127	69	243	22	67

Tablica 2. **Ukupan broj klijenata** koji su bili korisnici usluga Djelatnosti (po godinama)

Godina	Broj klijenata
2007.	145
2008.	122
2009.	147
2010.	135
2011.	128
2012.	112
2013.	135
2014.	186
2015.	155

Tablica 3. **Trend kretanja broja ovisnika** koji su bili korisnici usluga Djelatnosti (prirast u odnosu na prethodnu godinu)

Razdoblje	Ukupan broj ovisnika	Marihuana	Opijati, MTD, BUP	Alkohol	AMP, MDMA, BZO, KOK, HAL	Ostalo (kockanje i MZ)
2005.-2006.	+33,7 %	+27,8 %	+16,7 %	+100 %	prva tri korisnika u 2006.	18 korisnika do 2005.
2006.-2007.	+25,2 %	+40 %	+21,4 %	+7,1 %	+200 %	nema novih
2007.-2008.	+23,4 %	+14,3 %	+14,7 %	+53,3 %	+66,7 %	nema novih
2008.-2009.	+28,9 %	+2,8 %	+7,7 %	+95,7 %	+13,3 %	+22,2 %
2009.-2010.	+ 23,3 %	+16,2 %	+19 %	+37,8 %	+5,9 %	+9,1 %
2010.-2011.	+15,2 %	+7 %	+10 %	+20,2 %	+5,6 %	+37,5 %
2011.-2012.	+9,5 %	+8,7 %	+7,3 %	+10,7 %	nema novih	+15,2 %
2012.-2013.	+12,6 %	+9 %	+5,1 %	+19,4 %	nema novih	+10,5 %
2013.-2014.	+14,5 %	+12,8 %	+8,1 %	+14,2 %	+10,5 %	+31 %
2014.-2015.	+7,5%	+3,3%	+3%	+8%	+4,8%	+21,8%

Tablica 4. Skupni podaci o ovisnicima i konzumentima droga koji su bili korisnici usluga Djelatnosti tijekom 2015. godine prema sredstvima ovisnosti

Dobna struktura (godine)	OPIJATI		THC		COC		BZO		AMP/MDMA/LSD		ALKOHOL		MTD/BUP	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
do 14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-18	0	0	4/3	1/0	0	0	0	0	0	0	1/1	0	0	0
19-22	0	0	5/0	0	0	0	0	0	1/1	0	1/1	0	0	0
23-26	0	0	1/1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27-30	0	0	0	0	0	0	0	0	1/0	0	1/1	0	2/1	0
31-40	1/1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7/3	2/0	7/0	1/0
41 i više	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44/12	0	2/0	0
UKUPNO	1	0	10	1	0	0	0	0	2	0	54	2	11	1
NOVOPRIDOŠLIH	1	0	4	0	0	0	0	0	1	0	18	0	1	0

	Muških	Ženskih	Ukupno
OVISNIKA I KONZUMENATA	78	4	82
OSTALIH KORISNIKA	22	51	73
Ukupno	100	55	155

Tablica 5. Podaci o ovisnicima i konzumentima droga koji su bili korisnici usluga Djelatnosti u Virovitici tijekom 2015. godine prema sredstvima ovisnosti

Dobna struktura (godine)	OPIJATI		THC		COC		BZO		AMP/MDMA/LSD		ALKOHOL		MTD/BUP	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
do 14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-18	0	0	4/3	1/0	0	0	0	0	0	0	1/1	0	0	0
19-22	0	0	5/0	0	0	0	0	0	1/1	0	1/1	0	0	0
23-26	0	0	1/1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27-30	0	0	0	0	0	0	0	0	1/0	0	1/1	0	1/0	0
31-40	1/1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6/3	2/0	6/0	1/0
41 i više	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32/8	0	2/0	0
UKUPNO	1	0	10	1	0	0	0	0	2	0	41	2	9	1
NOVOPRIDOŠLIH	1	0	4	0	0	0	0	0	1	0	14	0	0	0

	Muških	Ženskih	Ukupno
OVISNIKA I KONZUMENATA	63	4	67
OSTALIH KORISNIKA	20	43	63
Ukupno	83	47	130

Tablica 6. Podaci o ovisnicima i konzumentima droga koji su bili korisnici usluga Djelatnosti u Slatini tijekom 2015. godine prema sredstvima ovisnosti

Dobna struktura (godine)	OPIJATI		THC		COC		BZO		AMP/MDMA/LSD		ALKOHOL		MTD/BUP	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
do 14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19-22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23-26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1/1	0
31-40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1/0	0	1/0	0
41 i više	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12/4	0	0	0
UKUPNO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0	2	0
NOVOPRIDOŠLIH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	1	0

	Muških	Ženskih	Ukupno
OVISNIKA I KONZUMENATA	15	0	15
OSTALIH KORISNIKA	2	8	10
Ukupno	17	8	25

Legenda za sve tablice:

THC – tetrahidrokanabinol (marihuana, hašiš)

COC/KOK – kokain

BZO – benzodiazepini (pojedini lijekovi)

AMP – amfetamini (speed i sl.)

MDMA – metamfetamini (ecstasy)

LSD/HAL – halucinogene droge

MTD - metadon

BUP – buprenorfin

MZ – mentalno zdravlje

Tablica 7. Nove sudske mjere u Djelatnosti (skupno)

2006.	Izrečene			Provođene		
	11			11		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	0	11		0	11	
2007.	Izrečene			Provođene		
	30			17		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	7	23		2	15	
2008.	Izrečene			Provođene		
	29			10		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	21	8		6	4	
2009.	Izrečene			Provođene		
	84			13		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	81	3		10	3	
2010.	Izrečene			Provođene		
	66			15		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	62	4		11	4	
2011.	Izrečene			Provođene		
	77			27		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	76	1		26	1	
2012.	Izrečene			Provođene		
	83			32		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	78	3	2	27	3	2
2013.	Izrečene			Provođene		
	76			37		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	72	3	1	34	3	0
2014.	Izrečene			Provođene		
	51			34		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	51	0	0	34	0	0
2015.	Izrečene			Provođene		
	53			36		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	52	1	0	35	1	0

Tablica 8. Nove sudske mjere (upućeni u Viroviticu)

2006.	Izrečene			Provođene		
	10			10		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	0	10		0	10	
2007.	Izrečene			Provođene		
	18			13		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	0	18		0	13	
2008.	Izrečene			Provođene		
	11			3		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	9	2		2	1	
2009.	Izrečene			Provođene		
	74			9		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	71	3		6	3	
2010.	Izrečene			Provođene		
	52			12		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	48	4		8	4	
2011.	Izrečene			Provođene		
	66			18		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	65	1		17	1	
2012.	Izrečene			Provođene		
	62			20		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	57	3	2	15	3	2
2013.	Izrečene			Provođene		
	55			22		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	52	2	1	20	2	0
2014.	Izrečene			Provođene		
	34			23		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	34	0	0	23	0	0
2015.	Izrečene			Provođene		
	35			23		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	35	0	0	23	0	0

Tablica 9. Nove sudske mjere (upućeni u Slatinu)

2006.	Izrečene			Provođene		
	1			1		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	0	1		0	1	
2007.	Izrečene			Provođene		
	12			4		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	7	5		2	2	
2008.	Izrečene			Provođene		
	18			7		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	12	6		4	3	
2009.	Izrečene			Provođene		
	10			4		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	10	0		4	0	
2010.	Izrečene			Provođene		
	14			3		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	14	0		3	0	
2011.	Izrečene			Provođene		
	11			9		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	11	0		9	0	
2012.	Izrečene			Provođene		
	21			12		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	21	0	0	12	0	0
2013.	Izrečene			Provođene		
	21			15		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	20	1	0	14	1	0
2014.	Izrečene			Provođene		
	17			11		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	17	0	0	11	0	0
2015.	Izrečene			Provođene		
	18			13		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	17	1	0	12	1	0

Tablica 10. Komparativna višegodišnja analiza novih sudskih mjera u Djelatnosti (Virovitica i Slatina)

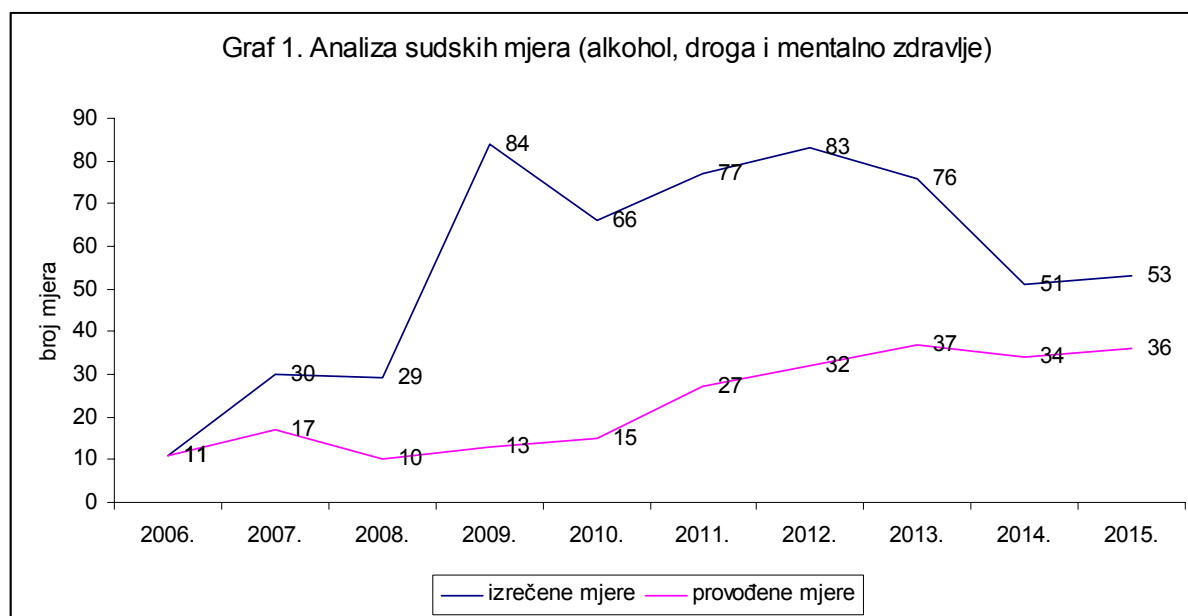
	Virovitica		Slatina		Skupno	
	Izrečene	Provođene	Izrečene	Provođene	Izrečene	Provođene
2006.	10	10	1	1	11	11
2007.	18	13	12	4	30	17
2008.	11	3	18	7	29	10
2009.	74	9	10	4	84	13
2010.	52	11	14	3	66	15
2011.	66	18	11	9	77	27
2012.	62	20	21	12	83	32
2013.	55	22	21	15	76	37
2014.	34	23	17	11	51	34
2015.	35	23	18	13	53	36

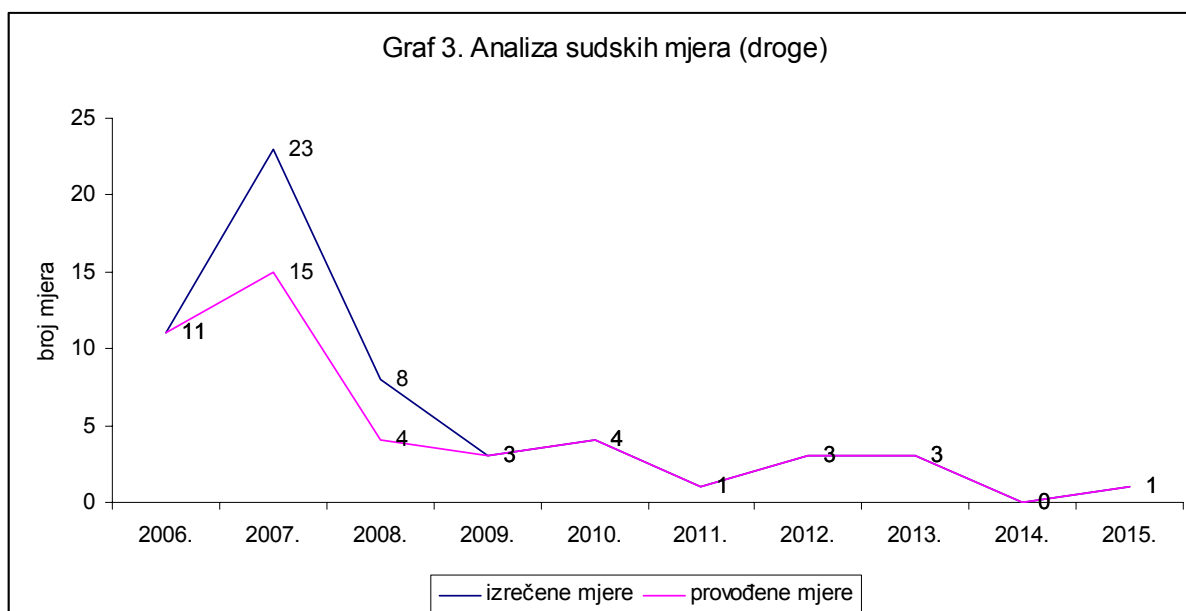
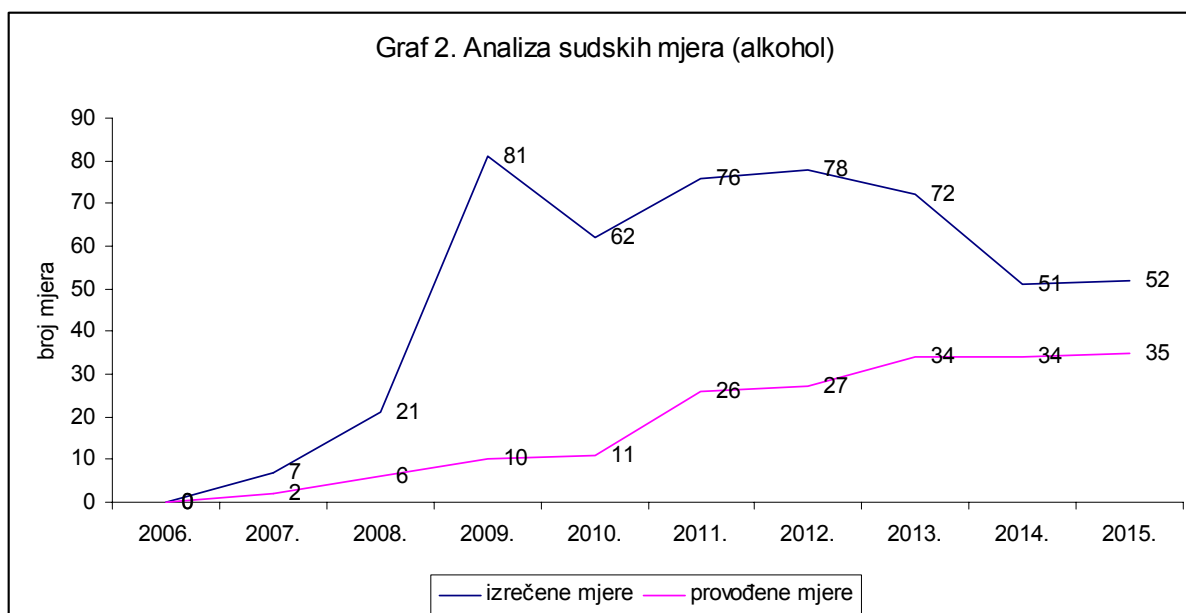
Tablica 11. Komparativna višegodišnja analiza novih sudskih mjera u Djelatnosti (alkohol i droga)

	Alkohol		Droga		Mentalno zdravlje		Skupno	
	Izrečene	Provođene	Izrečene	Provođene	Izrečene	Provođene	Izrečene	Provođene
2006.	0	0	11	11	0	0	11	11
2007.	7	2	23	15	0	0	30	17
2008.	21	6	8	4	0	0	29	10
2009.	81	10	3	3	0	0	84	13
2010.	62	11	4	4	0	0	66	15
2011.	76	26	1	1	0	0	77	27
2012.	78	27	3	3	2	2	83	32
2013.	72	34	3	3	1	0	76	37
2014.	51	34	0	0	0	0	51	34
2015.	52	35	1	1	0	0	53	36

Tablica 12. Komparativna višegodišnja analiza novih posebnih obveza u Djelatnosti u Virovitici i Slatini (izrečenih od centara za socijalnu skrb i općinskih državnih odvjetništava)

	Virovitica	Slatina	Ukupno
2006.	0	0	0
2007.	7	1	8
2008.	6	1	7
2009.	0	0	0
2010.	0	0	0
2011.	0	0	0
2012.	1	0	1
2013.	2	0	2
2014.	4	0	4
2015.	6	0	6

2. Stručni tim Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja

U Djelatnosti su zaposleni u stalnom radnom odnosu i kroz vanjsku suradnju:

1. **Siniša Brlas**, profesor psihologije
2. **Tomislav Šokec**, medicinski tehničar
3. **Snježana Karničnik**, dr. med. spec. psihijatar (vanjska suradnica, Opća bolnica Virovitica)

3. Preventivne aktivnosti unutar univerzalne (primarne) prevencije ovisnosti i zaštite mentalnog zdravlja

Predavanja, tribine i radionice

SIJEČANJ

1. **Predavanje za učenike srednje škole**

U srijedu 14. siječnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika u šk.g. 2014./15.).

2. **Predavanje za studente**

U četvrtak 15. siječnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje pod nazivom „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja“ studentima psihologije Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

3. **Predavanje za učenike srednje škole**

U srijedu 21. siječnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Srednje škole Marka Marulića Slatina u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

4. **Predavanje za učenike srednje škole**

U srijedu 28. siječnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Srednje škole Marka Marulića Slatina u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

5. **Predavanje za učenike srednje škole**

U petak 30. siječnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

VELJAČA

6. **Predavanje za djelatnike škola**

U petak 13. veljače 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije u Osijeku je održao predavanje pod nazivom „Nove ovisnosti; stvarnost ili zabluda“.

7. **Predavanje za učenike srednje škole**

U srijedu 18. veljače 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Slatina u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

8. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 25. veljače 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Slatina u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

OŽUJAK

9. Predavanje za djelatnike škola

U petak 06. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije u Orahovici je održao predavanje pod nazivom „Proaktivna skrb o mentalnom zdravlju djece i mladih i međusektorska suradnja“.

10. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 11. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

11. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 11. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

12. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 13. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Katoličke klasične gimnazije s pravom javnosti u Virovitici u okviru programa „Zdrav za 5“.

13. Predavanje za učitelje osnovne škole

U srijedu 18. ožujka 2015. godine na poziv ravnatelja Osnovne škole Ivane Brlić Mažuranić u Virovitici profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije kao gost na Učiteljskom vijeću ove škole učiteljima je održao predavanje o prepoznavanju simptoma zloupotrebe novih droga među mladima.

14. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 25. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

15. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 25. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

16. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 25. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (treća skupina učenika).

17. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 25. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (četvrta skupina učenika).

18. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 27. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (treća skupina učenika).

TRAVANJ

19. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 08. travnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

20. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 15. travnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

21. Predavanje za stručnjake

U subotu 25. travnja 2015. godine u Poreču je na 1. hrvatskom simpoziju bolesti ovisnosti i komorbidnih poremećaja s međunarodnim sudjelovanjem profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije sudionicima održao predavanje pod nazivom „Komunikacija s ovisnicima“.

LIPANJ

22. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 12. lipnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (treća skupina učenika).

RUJAN

23. **Predavanje za učitelje učenika prvoga razreda osnovnih škola**

U petak 25. rujna 2015. godine u Pučkom otvorenom učilištu Slatina održana je edukacija učitelja u okviru projekta "U zdravom i čistom okolišu osjećam se zeleno". Ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije edukacija je obuhvatila sljedeće predavače i teme:

1. prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus (povezanost očuvanja okoliša i tjelesnog zdravlja) i
2. Siniša Brlas, prof. (povezanost tjelesnog i mentalnog zdravlja).

STUDENI

24. **Predavanje za studente visoke škole**

U srijedu 25. studenog 2015. godine u Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je prvo u nizu predviđenih predavanja za studente na temu „Rezultati istraživanja o pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu među studentima Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici“.

PROSINAC

25. **Predavanje za učenike srednje škole**

U srijedu 02. prosinca 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika u šk.g. 2015./16.).

26. **Predavanje za studente visoke škole**

U četvrtak 03. prosinca 2015. godine u Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je drugo u nizu predviđenih predavanja za studente na temu „Rezultati istraživanja o pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu među studentima Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici“.

27. **Tribina za učenike učeničkog doma**

U utorak 08. prosinca 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije s učenicima u Učeničkom domu Virovitica održao je tribinu o štetnom djelovanju alkohola

28. **Predavanje za učenike srednje škole**

U petak 11. prosinca 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

29. **Predavanje za učenike srednje škole**

U petak 11. prosinca 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (treća skupina učenika).

30. **Predavanje za učenike srednje škole**

U petak 11. prosinca 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o

sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (četvrta skupina učenika).

31. **Predavanje za studente visoke škole**

U ponedjeljak 14. prosinca 2015. godine u Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje za studente na temu „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“.

4. Suradnja, projekti, obilježavanje značajnih datuma i izdavačke aktivnosti

1. **Objavljen Godišnjak za 2014. godinu**

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije objavio je na svojoj web stranici (www.zzjzvpz.hr) godišnje izvješće o radu Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja za 2014. godinu (Godišnjak za 2014. godinu). Izvješće obuhvaća aktivnosti u prevenciji i suzbijanju ovisnosti koje su se protekle godine provodile na području Virovitičko-podravske županije te aktivnosti u području skrbi o mentalnom zdravlju populacije.

2. **Evaluacija osmogodišnjeg rada Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja od strane korisnika (klijenata)**

Program savjetodavnog rada u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije sustavna je i planirana stručna aktivnost koja kao programsku sastavnicu uključuje i evaluaciju provedenih stručnih postupaka. Evaluacija se provodi tako da korisnici usluga odnosno klijenti po završetku programiranih aktivnosti, a u skladu s Okvirnim programom savjetodavnog rada, ispunjavaju evaluacijski listić. Svrha evaluacije jest prikupljanje povratnih informacija od korisnika usluga o njihovom zadovoljstvu uslugom, a obuhvaća i proces i ishode provedenih aktivnosti. Provodi se kako bi se nakon (samo)analize uvele možebitne izmjene i dopune s ciljem bolje prilagodbe načina rada (savjetodavnog procesa) potrebama korisnika (klijenata). Dakle, radi se o jednoj konzistentnoj i sustavno provedenoj metodi koja je ustvari važan ispravljački mehanizam u stručnome radu.

Evaluacija programa rada provedena je za proteklo osmogodišnje razdoblje (od 2007. do 2014. godine) odnosno za razdoblje od kada je stručni tim Djelatnosti profesionaliziran (01. siječnja 2007. godine).

Rezultati provedene evaluacije pokazuju da su korisnici iznimno zadovoljni načinom rada u Djelatnosti, a osobito su zadovoljni komunikacijom s članovima stručnoga tima. Velika većina njih smatra da im je dolaženje na savjetodavne razgovore pomoglo u rješavanju problema zbog kojega su došli i kako bi rado i ostalima koji imaju problem sličan njihovom svakako preporučili javljanje u Djelatnost. Rezultati ove evaluacije vrlo su konzistentni rezultatima evaluacije provedene 2007. i 2011. godine, što ukazuje i na konzistentnost u pristupu radu s ljudima i na kvalitetu stručnih postupaka koji se provode u Djelatnosti.

EVALUACIJA PROGRAMA RADA

U Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja
Zavoda za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravске županije
od 01. siječnja 2007. do 31. prosinca 2014. godine
(N=82)

Završetkom individualnog programa rada korisnike usluga (klijente) zamolimo da istaknu svoje zadovoljstvo i mišljenje o provedenim aktivnostima. Dolje je analiza njihovih odgovora za navedeno razdoblje (crvenom su bojom istaknute srednje vrijednosti procjena ispitanika te dominantni odgovori u pojedinim pitanjima).

1. Molimo Vas da na sljedećoj skali procjene izrazite svoje općenito zadovoljstvo načinom rada u ovoj Djelatnosti (označite znakom "X")?

4,75
 1-----2-----3-----4-----X-5
uopće nisam zadovoljan/zadovoljna u potpunosti sam zadovoljan/zadovoljna

2. Koliko ste zadovoljni komunikacijom s članovima stručnoga tima Djelatnosti (označite znakom "X")?

4,95
 1-----2-----3-----4-----X-5
uopće nisam zadovoljan/zadovoljna u potpunosti sam zadovoljan/zadovoljna

3. Mislite li da Vam je dolaženje u Djelatnost pomoglo u rješavanju problema zbog kojih ste došli (zaokružite slovo ispred jednog od ponuđenih odgovora)?

- a) da, pomoglo mi je u potpunosti (79,27%)
 b) da, pomoglo mi je djelomično (19,51%)
 c) ne, nije mi pomoglo (1,22%)

4. Biste li komu drugomu tko ima problem preporučili da dođe u ovu Djelatnost (zaokružite slovo ispred jednog od ponuđenih odgovora)?

- a) da, svakako bih (89,02%)
 b) možda (8,54%)
 c) ne, nikako ne bih (2,44%)

3. Nastavlja se s programom „Zdrav za pet“ u našoj županiji i u 2015. godini

U srijedu, 14. siječnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica. Ovim je predavanjem nastavljeno s provedbom programa „Zdrav za pet“ u Virovitičko-podravskoj županiji i u 2015. godini.

Da podsjetimo, program „Zdrav za pet“ provodi se na nacionalnoj razini, a njime su naravno obuhvaćene i škole u Virovitičko-podravskoj županiji. Radi se o kompleksnom pristupu kojim se u formi predavanja i radionica za učenike u odgojno-obrazovnim ustanovama nastoje prevenirati rizična ponašanja kod djece i mladih. Program suradnički provode Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije, Policijska uprava Virovitičko-podravska i odgojno-obrazovne ustanove u Virovitičko-podravskoj županiji.

Osim navedenih predavanja o štetnosti djelovanja droga koja se održavaju u prvom razredu srednjih škola, predviđena su i predavanja u osmom razredu osnovnih škola (tema je štetno djelovanje alkohola) te u drugom razredu srednjih škola (tema je problematično i patološko kockanje), a dinamika provedbe dogovara se sa svakom pojedinom školom.

4. Predavanje o mentalnom zdravlju na Hrvatskim studijima nastavljena suradnja sa Sveučilištem u Zagrebu

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije kao gost predavač na Hrvatskim studijima u Zagrebu studentima je u četvrtak 15. siječnja 2015. godine održao predavanje na temu „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja; važnost očuvanja mentalnog zdravlja u zaštiti općeg zdravlja“. Podsjetimo da je 01. prosinca 2014. godine profesor Brlas održao predavanje o mentalnom zdravlju i na Pravnom fakultetu u Zagrebu pa je ovim posljednjim predavanjem nastavljena suradnja sa sveučilištem u Zagrebu. Ova su predavanja rezultat toga što je još 2010. godine profesor Brlas sa skupinom psihologinja i psihologa pokrenuo u Republici Hrvatskoj jedinstveni projekt pod nazivom „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja“ s ciljem da se osvijeste kapaciteti psihologije kao struke za djelotvorne intervencije u proaktivnoj skrbi o mentalnom zdravlju. Projekt se od tada do danas razvija slijedom aktualne Nacionalne strategije zaštite mentalnog zdravlja za razdoblje od 2011. do 2016. godine. Iskustva iz ovoga projekta jedinstvena su čak i izvan granica naše zemlje pa su do sada već predstavljena i stručnjacima u Mađarskoj, Srbiji i Bosni i Hercegovini. Stoga je sasvim jasno zašto je i na našim fakultetima prepoznata potreba da se stečena znanja i iskustva prenesu i studentima onih struka koje sudjeluju u ostvarivanju ciljeva Nacionalne strategije.

“Važnost očuvanja mentalnog zdravlja u zaštiti općeg zdravlja”

Hrvatski studiji – Zagreb - 15. siječnja 2015.

Siniša Brlas
PROFESOR PSIHOLOGIJE

Djelatnost za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja
Zavoda za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije

5. Nastavljena suradnja s Agencijom za odgoj i obrazovanje u regionalnim edukacijama za škole

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije kao stručnjak koji se bavi prevencijom i suzbijanjem ovisnosti te zaštitom mentalnog zdravlja u stručnom je timu Agencije za odgoj i obrazovanje koji provodi regionalne edukacije za djelatnike škola.

6. Nabavljen uređaj za detekciju ugljičnog monoksida u dahu

Za potrebe provedbe aktivnosti prevencije i suzbijanja pušenja cigareta nabavljen je uređaj Smokelyzer kojim se utvrđuje razina ugljičnog monoksida u izdahu. Ovaj je uređaj predviđen za korištenje u nizu javnozdravstvenih aktivnosti u narednom razdoblju.

7. Nastavljena suradnja s nevladinim sektorom

Udruga osoba s invaliditetom iz Našica tijekom 2014. godine provodila je projekt usmjeren suzbijanju vršnjačkog nasilja te je u tome smislu Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravške županije ovoj Udrugi odobrio tisak slikovnica iz vlastitog izdanja „Pružam ti ruku“ i „Kroz život bez nasilja; deset protunasilnih poruka“ za potrebe projekta koji su u ovoj Udrugi nazivali „Pružam ti ruku“ (prema jednoj od slikovnica). Tijekom travnja 2015. godine navedena Udruga nastavila je s provedbom svojih aktivnosti pa je Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravške županije također odobrio tisak slikovnica „Pružam ti ruku“ i „Kroz život bez nasilja; deset protunasilnih poruka“.

8. Javnozdravstvenom akcijom obilježen Svjetski dan zdravlja

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravške županije i ove je godine obilježio Svjetski dan zdravlja (koji se uvijek obilježava 07. travnja) javnozdravstvenom akcijom. Ove je godine akcija ustvari nastavak prošle godine započete uspješne kampanje u Virovitičko-podravskoj županiji pod motom „U zdravom tijelu zdrav duh – udahni život punim plućima“ koja je ove godine postala dijelom nacionalne akcije koja se pod nazivom „Dani preventive 2015.“ provodi od 07. travnja do 31. svibnja 2015. godine.

Podsjetimo, prošle je godine ispred glavnog ulaza u zgradu Zavoda za javno zdravstvo u Virovitici povodom Svjetskoga dana zdravlja svim građanima stavljen na javno raspolaganje jedan sobni bicikl.

Ove se godine središnja akcija provodila u Orahovici, i to u suradnji Zavoda za javno zdravstvo, Povjerenstva za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravške županije i Medicinskog fakulteta iz Osijeka s kojega su studenti također sudjelovali u ovoj akciji.

U utorak, 07. travnja 2015. godine između 10 i 12 sati u centru Orahovice bio je postavljen štand na kojemu su djelatnici Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja i Djelatnosti javnog zdravstva Zavoda za javno zdravstvo zainteresiranim građanima posebnim uređajem mjerili razinu ugljičnog monoksida u izdahu. Podatak o ugljičnom monoksidu govori kolika je sposobnost krvi da opslužuje tijelo kisikom, presudno važnim činiteljem za zdravlje i život. Pokazalo se da pušači imaju smanjenu sposobnost da njihova krv opslužuje tijelo kisikom i stoga su u većemu riziku po zdravlje jer ne mogu disati punim plućima. Svim zainteresiranim građanima podijeljeni su prigodni edukativni leci i motivacijski pokloni kako bi ustrajali u brizi za svoje zdravlje.

Smisao je ove akcije ukazati na važnost brige o vlastitom zdravlju, kako tjelesnom tako i mentalnom, te osvijestiti potrebu aktivnog pristupa očuvanju zdravlja.

PREVENCIJA - "Preventiva u zajednici"

9. Objavljena publikacija povodom 15 godina prevencije i suzbijanja ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji

U travnju 2015. godine punih je 15 godina od početka sustavne provedbe mjera i aktivnosti na prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji. Danas je sustav organiziran tako da je nositelj većine aktivnosti koje se provode u Virovitičko-podravskoj županiji Djelatnost za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije, dok koordinativnu ulogu ima Povjerenstvo za suzbijanje ovisnosti Virovitičko-podravske županije. Međutim, nije oduvijek bilo tako. Počeci sustavne skrbi o ovisnicima i preventivnog djelovanja na sprječavanju ovisnosti vežu se uz 1999. godinu kada je s radom započelo tadašnje Povjerenstvo za suzbijanje ovisnosti Virovitičko-podravske županije koje je vrlo brzo od početka djelovanja, već 19. travnja 2000. godine osnovalo Centar za sprječavanje i suzbijanje ovisnosti. Dežurstva stručnih timova u Centru za sprječavanje i suzbijanje ovisnosti u Virovitici započela su 25. travnja iste godine, i to utorkom od 18 do 20 sati u prostorijama Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije. Ubrzo je ovaj Centar s radom započeo i u Slatini gdje su dežurstva organizirana od rujna 2000. godine, u početku u prostorijama Doma zdravlja Slatina. Od konca 2003. godine Centar postaje sastavnim dijelom Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije, a od početka 2010. godine aktivnostima prevencije i suzbijanja ovisnosti pridružuje se i proaktivna skrb o mentalnom zdravlju, pa tako danas ova samostalna djelatnost ima naziv Djelatnost za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja. Stručni timovi u početku broje po dva ili tri člana iz redova psihijatar, liječnika, psihologa, pedagoga, socijalnih radnika, a u dežurstvima je sudjelovala i viša medicinska sestra. Danas su u sastavu stručnoga tima psiholog i medicinski tehničar kao stalno zaposleni djelatnici, dok je psihijatar stalni vanjski suradnik u timu.

U proteklih je 15 godina usluga pružena velikom broju ovisnika (gotovo 500 ovisnika), a ukupan broj klijenata (među kojima nisu svi ovisnici) višestruko premašuje navedenu brojku. U strukturi korisnika usluga prevladavaju alkoholičari, što jasno pokazuje da je alkoholizam najveći javnozdravstveni problem u Virovitičko-podravskoj županiji. Od ovisnika o drogama najviše je onih koji zlorabljavaju marihuanu, a veliki je broj i onih koji se liječe od opijatske ovisnosti. Posljednjih se godina povećava broj osoba koje imaju teškoće s kontrolom ponašanja u vezi problematičnog i patološkog kockanja.

Stručnjaci koji su svoje znanje i trud utkali u sustav prevencije i suzbijanja ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji učinili su našu županiju prepoznatljivom u cijeloj državi ali i u

inozemstvu. To pokazuju aktivna sudjelovanja naših vrijednih stručnjaka na desecima stručnih i znanstvenih skupova na kojima su predstavljali svoja znanja i iskustva. Posebno se ističe izdavačka aktivnost Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije čiji su stručnjaci današnje Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja kreirali nekoliko desetaka različitih publikacija; od slikovnica za najmlađe, preko knjiga za stručnjake, a i jedini rječnik ovisnosti u Republici Hrvatskoj izdanje je upravo ovoga Zavoda. Tri su knjige od navedenih otkupljene i sredstvima Državnog proračuna za sve škole u našoj zemlji kako bi se uz pomoć njih provodile preventivne aktivnosti u školskom sustavu. Kvalitetan rad sve se više prepoznaje i izvan granica naše zemlje pa se s ponosom ističe kako su naši stručnjaci do sada imali priliku svoja iskustva i znanja prikazati vodećim stručnjacima u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Mađarskoj.

Djelatnost za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije osobito je prepoznata u osmišljavanju preventivnih aktivnosti. Temelj uspješne prevencije jest suradnja pa je zahvaljujući inicijativi koja je potekla upravo iz ovoga Zavoda Virovitičko-podravska županija još 2007. godine postala jedna od prvih županija koja je izradila Protokol postupanja i suradnje nadležnih tijela u Virovitičko-podravskoj županiji u slučaju saznanja o osobama koje su u doticaju sa sredstvima ovisnosti. Članovi stručnoga tima Djelatnosti kao prepoznati stručnjaci suradnici su najvažnijih institucija i nadležnih tijela koji provode edukacije na nacionalnoj razini (kao što je na primjer Agencija za odgoj i obrazovanje s kojom se već godinama surađuje) i onih koji kreiraju nacionalne politike i strategije (u timu Ureda za suzbijanje droga Vlade Republike Hrvatske).

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije tijekom 2010. godine pokrenuo je i projekt „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja“, danas jedinstveni projekt proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju ne samo u našoj zemlji već i u širem okruženju. Ovaj je projekt do sada iznjedrio pet knjiga o mentalnom zdravlju, sve u izdanju Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije.

Navedena znanja i iskustva zalog su dobroj skrbi o zdravlju stanovništva Virovitičko-podravске županije i pokazatelj su da i naši stručnjaci mogu biti vodeći autoriteti u području prevencije i suzbijanja ovisnosti kao i zaštite mentalnog zdravlja.

Aktivnosti koje su se provodile detaljno su bilježene i objavljivane svake godine u obliku godišnjaka rada koji su objavljivani od 2005. godine. Povodom ovog jubileja Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije upravo je objavio svojevrsni almanah svih do sada objavljenih godišnjaka (njih deset do sada objavljenih) pa je sada na jednome mjestu moguće pronaći informacije o provedenim aktivnostima i pratiti rad Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije u proteklom razdoblju. Publikacija pod nazivom „Prevencija i suzbijanje ovisnosti 2005.-2014.“ dostupna je i na www.zzjzvpz.hr.

10. Predstavljena publikacija o provedenom istraživanju među studentima

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije i Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici zajednički su organizirali predstavljanje publikacije „Istraživanje o pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu među studentima Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici“. Istraživanje je provedeno tijekom akademske godine 2014./2015. u okviru projekta „Proaktivna skrb o mentalnom zdravlju obitelji: savjetovališni i preventivni postupci usmjereni pomoći u organizaciji slobodnog vremena“ kojega je provoditelj Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije, a kojega financira Ministarstvo zdravlja.

Publikacija je predstavljena u srijedu 27. svibnja 2015. godine u 10 sati u svečanoj dvorani „Viro“ Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici. Na predstavljanju su govorili autori publikacije (doc. dr. sc. Vesna Bedeković, prof.v.š., prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus i Siniša Brlas, prof.).

Izdavač publikacije je Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije. U okviru ovoga predstavljanja studentima je podijeljen i ranije tiskani vodič za pomoć mladima u organizaciji slobodnog vremena „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“, a provedena je i evaluacija istraživanja kratkim anketnim ispitivanjem među studentima.

11. Obilježavanje Svjetskoga dana nepušenja u Virovitičko-podravskoj županiji

Svake se godine u svijetu 31. svibnja obilježava Svjetski dan nepušenja. Cilj i smisao ove javnozdravstvene akcije jest promovirati zdravlje, ohrabriti nepušače da ustraju u nepušenju, ali i potaknuti pušače da prestanu pušiti.

U Virovitičko-podravskoj županiji već niz godina obilježava se ovaj značajan datum, a u tome svakako prednjači Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije koji u suradnji s mnogim stručnjacima i institucijama organizira brojne izvorne aktivnosti kojima se želi skrenuti pažnja javnosti na veliki javnozdravstveni problem štetne upotrebe duhanskih proizvoda. Podršku ovim aktivnostima pruža i Virovitičko-podravska županija, osobito Povjerenstvo za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravске županije.

I ove se godine Svjetski dan nepušenja u našoj županiji obilježava sada već prepoznatljivom javnozdravstvenom akcijom pod nazivom „Udahni život zdravim plućima“ koji su osmislili stručnjaci Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije u suradnji s Klubom za ekspedicionizam i sport (KEKS) iz Virovitice. Već nekoliko godina Zavod za javno zdravstvo i KEKS suorganiziraju ture u vožnji biciklom ili tračanje po našoj i susjednim županijama kako bi promovirali zdravlje, ali se svake godine akcija proširuje novim preventivnim aktivnostima.

Prvi dio akcije proveden je u petak, 29. svibnja 2015. godine između 11 i 13 sati u centru Pitomače gdje je bio postavljen štand na kojemu su djelatnici Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja i Djelatnosti javnog zdravstva Zavoda za javno zdravstvo zainteresiranim građanima posebnim uređajem mjerili razinu ugljičnog monoksida u izdahu. Podatak o ugljičnom monoksidu govori kolika je sposobnost krvi da opslužuje tijelo kisikom, presudno važnim činiteljem za zdravlje i život. Pokazalo se da pušači imaju smanjenu sposobnost da njihova krv opslužuje tijelo kisikom i stoga su u većemu riziku po zdravlje jer ne mogu disati punim plućima. Svim zainteresiranim građanima tom su prigodom podijeljeni i prigodni edukativni leci i motivacijski pokloni kako bi ustrajali u brizi za svoje zdravlje.

Drugi dio akcije održan je u nedjelju, 31. svibnja 2015. godine (upravo na Svjetski dan nepušenja) kojom su prilikom biciklisti entuzijasti udruge KEKS biciklima vozili po dijelu Virovitičko-podravске županije i dijelili građanima letak pod nazivom „Kako se ne izgubiti u duhanskome dimu“ koji je osmišljen u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije upravo za ovu prigodu. Biciklistička tura krenula je oko 11 sati iz Virovitice, a vožnja je bila rutom preko Križnice, Pitomače, Vukosavljevice pa do virovitičkih ribnjaka na kojima je završila u poslijepodnevnim satima. Građani su pozvani da se pridruže u vožnji biciklima i tako osvijeste važnost zdravoga življenja za očuvanje zdravlja.

12. Uspješno dovršena provedba velikog projekta o zaštiti mentalnog zdravlja ljudi u našoj županiji

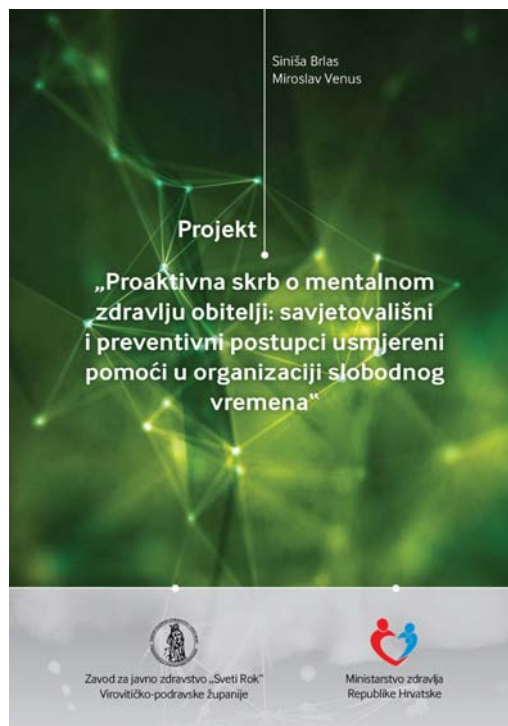
Nakon što je Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije Ministarstvo zdravlja Republike Hrvatske odobrilo projekt pod nazivom „Proaktivna skrb o mentalnom zdravlju obitelji; savjetovani i preventivni postupci usmjereni pomoći u organizaciji slobodnog vremena“, projekt se od srpnja 2014. do srpnja 2015. godine provodio u Virovitičko-podravskoj županiji u suradnji s partnerom (Udruženjem klubova liječenih alkoholičara Slatina) i suradnicima (Visokom školom za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici i odgojno-obrazovnim ustanovama u Virovitičko-podravskoj županiji).

U okviru projekta provedeno je niz stručnih aktivnosti usmjerenih specifičnoj edukaciji i osnaživanju stanovnika u donošenju zdravih životnih odluka. Osobito je važan aspekt usmjeren pomoći djeci i mladima u organizaciji slobodnog vremena. Aktivnosti usmjerene djeci i mladima temeljene su na ranije provedenom opsežnom istraživanju o pušenju, alkoholu, drogama i slobodnom vremenu među učenicima koje je u proteklih deset godina provedeno u školama u Virovitičko-podravskoj županiji, a u okviru ovoga projekta provedeno je isto istraživanje i među studentima Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici, o čemu je izdana i publikacija.

Projekt je iznjedrio tri nove publikacije: šesto izdanje vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“ koje su uredili Miroslav Venus, Vesna Šerepac i Siniša Brlas, zatim publikaciju o rezultatima istraživanja provedenog među studentima koje su autori Vesna Bedeković, Siniša Brlas, Vesna Šerepac i Miroslav Venus, te završnu publikaciju o projektu koju su kreirali Siniša Brlas i Miroslav Venus i u kojoj su opisane najvažnije projektne aktivnosti. Sve su publikacije u elektronskom obliku dostupne na www.zzjzvpz.hr.

Važno je napomenuti da je ovaj projekt samo jedan u nizu projekata koji su u proteklih nekoliko godina uspješno provedeni u našoj županiji, a kojih je nositelj bio Zavod za javno

zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije. Zavod za javno zdravstvo i nadalje nastavlja s prijavljivanjem i provedbom novih projekata usmjerenih zaštiti i očuvanju zdravlja stanovnika naše županije.

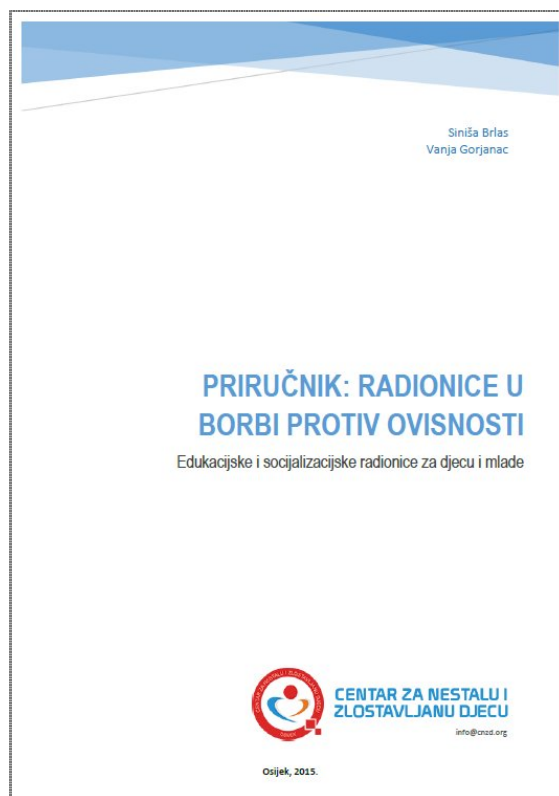
13. Sudjelovanje u izradi novog priručnika o radionicama za prevenciju ovisnosti

Znanja i iskustva stručnjaka iz Virovitičko-podravске županije opet su prepoznata i izvan granica naše županije, a često je to i izvan granica Republike Hrvatske. Primjer za to je i uključivanje profesora Siniše Brlasa, psihologa u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije u veliki projekt koji pod nazivom „Okreni leđa ovisnosti“ od rujna 2014. godine provodi Centar za nestalu i zlostavljaju djeću iz Osijeka, a financira Ministarstvo socijalne politike i mladih. Ovaj je Centar neprofitna organizacija čije je djelovanje usmjereno jačanju civilnog društva kroz različite projekte usmjerene poboljšanju kvalitete života djece i mladih, zaštiti i promicanju njihovih prava te zaštiti djece od svih oblika zlostavljanja.

Profesor Brlas je od rujna 2014. godine kao suradnik uključen u navedeni projekt ovoga Centra, a rezultat ove suradnje je nova publikacija pod nazivom „Priručnik: radionice u borbi protiv ovisnosti“. Autori priručnika su psiholozi Siniša Brlas i Vanja Gorjanac.

Priručnik je ustvari set edukacijskih i senzibilizacijskih radionica namijenjenih preventivnom radu s djecom i mladima. Posebnost ovoga priručnika jest u tome što su radionice didaktički i metodički oblikovane za primjereni pristup ovoj problematici u radu s djecom i mladima, s jasno definiranim ciljevima radionica. Također je novina u tome što su autori razvili set evaluacijskih instrumenata kojima se procjenjuje preventivna učinkovitost radionica, što je element koji često nedostaje mnogim radionicama koje se provode u radu s djecom i mladima. Dakle, radi se o novom i nadasve korisnom priručniku namijenjenom svima koji se u svojem profesionalnom radu usmjeravaju prevenciji ovisnosti i ostalih rizičnih ponašanja među djecom i mladima. Priručnik će zasigurno biti korisna stručna literatura i za provedbu školskih programa prevencije ovisnosti.

Sudjelovanje profesora Brlasa u projektima i izvan granica naše županije priznanje je kako njegovom stručnom radu tako i javnozdravstvenom djelovanju Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije u kojemu radi.

14. Sudjelovanje na okruglom stolu o međusektorskoj suradnji

U srijedu 23. rujna 2015. godine u prostorijama Centra za socijalnu skrb Virovitica (na njihov poziv) održan je okrugli stol pod nazivom „Porast nasilja u obitelji u Virovitičko-podravskoj županiji“.

Na okruglom stolu sudjelovali su predstavnici sudova, općinskog državnog odvjetništva, zdravstvenih ustanova, policijske uprave i centara za socijalnu skrb. Ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije na okruglom je stolu sudjelovao profesor Siniše Brlasa, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja koji je nazočno upoznao s podacima o stručnim aktivnostima iz područja rada Djelatnosti, a koji se odnose na provedbu mjera liječenja od ovisnosti, i to osobito ovisnosti o alkoholu uz koju se često vezuje i nasilje u obitelji. Statistički pokazatelji upućuju na činjenicu da je iz godine u godinu sve više klijenata koji su uključeni u tretman u ovoj Djelatnosti, osobito onih s problemom pijenja alkohola. Također je sve više sudskih mjera liječenja koje se po sudskim rješenjima provode u Zavodu, a sve je intenzivnija i suradnja Zavoda s centrima za socijalnu skrb koji posreduju mjere posebne obaveze, uglavnom za maloljetne osobe.

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije zato je važna karika u lancu međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju alkoholizma te alkoholom uzrokovanih psihosocijalnih teškoća, pa je sudjelovanje na ovom okruglom stolu doprinos naporima da se što kvalitetnije koordinira međusektorska suradnja na županijskoj razini.

15. Virovitičko-podravska županija i Zavod za javno zdravstvo provode jedinstveni ekološki projekt usmjeren zaštiti zdravlja najmlađih

Nakon što su Virovitičko-podravska županija i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sklopili ugovor prema kojemu će Fond financirati provedbu projekta „U zdravom i čistom okolišu osjećam se zeleno“, Virovitičko-podravska županija sporazumom je u nadležnost provedbu projekta povjerila Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

Opći cilj projekta koji će se u prvome polugodištu školske godine 2015./2016. provoditi u osnovnim školama u Virovitičko-podravskoj županiji jest poučiti učenike važnosti očuvanja

okoliša za njihovo zdravlje. Kako bi se ostvario ovaj glavni cilj projekta važno je osposobiti učitelje učenika osnovnih škola u Virovitičko-podravskoj županiji za daljnje educiranje njihovih učenika o odgovornom odnosu prema okolišu čime se posredno skrbi i o tjelesnom i mentalnom zdravlju.

Slijedom toga, za učitelje učenika prvoga razreda osnovnih škola organizirana je edukacija koja je provedena 25. rujna 2015. godine u Pučkom otvorenom učilištu Slatina koje je provoditelj ove edukacije. Edukacija je obuhvatila sljedeće predavače i teme:

1. prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus (povezanost očuvanja okoliša i tjelesnog zdravlja),
2. Siniša Brlas, prof. (povezanost tjelesnog i mentalnog zdravlja),
3. Davor Šunk, samostalni umjetnik i autor slikovnice „Osjećam se zeleno“ (prikaz slikovnice kao pomoćnog nastavnog sredstva i njezina primjenjivost u nastavi),
4. mr. sc. Vesna Šerepac, dipl. ped. (metodičke i didaktičke smjernice za kurikularno ostvarivanje teme o tome kako navedene sadržaje ostvariti kroz nastavni proces).

Nakon ove edukacije svi će učenici uskoro u svojim školama dobiti slikovnicu „Osjećam se zeleno“ koja na njima primjeren i blizak način obrađuje ovu temu, a učitelje uskoro očekuje još i terenski dio edukacije koju će provesti tvrtka „Flora“ iz Virovitice, a koje je cilj da se učitelji u stvarnoj situaciji kroz princip zornosti senzibiliziraju i educiraju o važnosti razvrstavanja otpada i gospodarenja otpadom. Stečena znanja učiteljima će omogućiti da kvalitetnije s učenicima obrađuju relevantne teme zaštite okoliša i očuvanja tjelesnog i mentalnog zdravlja.

Ovaj je projekt jedinstven po tome što uspijeva povezati očuvanje okoliša sa zaštitom i tjelesnog i mentalnog zdravlja djece i mladih. Poznato je da Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije već godinama u našoj zemlji prednjači u području proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju, pa su stoga ova iskustva i znanja uspješno pretočena u navedeni projekt.

16. U školama u Virovitičko-podravskoj županiji započela provedba ekološkog projekta usmjerenog zaštiti zdravlja najmlađih

Nakon što je u Pučkom otvorenom učilištu Slatina 25. rujna 2015. godine za učitelje učenika prvoga razreda osnovnih škola u Virovitičko-podravskoj županiji provedena edukacija koja će učiteljima olakšati educiranje učenika o odgovornom odnosu prema okolišu, čime se posredno skrbi i o tjelesnom i mentalnom zdravlju, učenicima je ovih dana podijeljena slikovnica „Osjećam se zeleno“ (autora Davora Šunka). Slikovnica koja će se kao pomoćno nastavno sredstvo koristiti u nastavi u okviru odgovarajućih tematskih nastavnih sadržaja pažljivo je

metodički i didaktički oblikovana i na učenicima blizak način obrađuje teme zaštite okoliša i zdravlja.

Povodom toga je stručni tim Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije u sastavu prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus, mr. sc. Vesna Šerepac, dipl. ped. i Siniša Brlas, prof. u srijedu 07. listopada 2015. godine posjetio Osnovnu školu Mikleuš kako bi se na simboličnoj razini dala potpora školama, učiteljima i učenicima u provedbi projektnih aktivnosti. Tom su prilikom članovi stručnoga tima učenicima osobno podijelili slikovnicu i tako simbolično označili početak implementacije ove teme u nastavni kurikulum.

Podsjetimo, Virovitičko-podravска županija i Fond za zaštitu okoliša i energetsку učinkovitost sklopili su ugovor prema kojemu će Fond financirati provedbu projekta „U zdravom i čistom okolišu osjećam se zeleno“, a Virovitičko-podravска županija sporazumom je u nadležnost provedbu projekta povjerila Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije.

Učitelje uskoro očekuje još i terenski dio edukacije koji će provesti tvrtka „Flora“ iz Virovitice, a kojega je cilj da se učitelji u stvarnoj situaciji kroz princip zornosti senzibiliziraju i educiraju o važnosti razvrstavanja otpada i gospodarenja otpadom. Ovako stečena cjelovita znanja učiteljima će omogućiti da kvalitetnije s učenicima obrađuju relevantne teme zaštite okoliša i očuvanja tjelesnog i mentalnog zdravlja.

17. Terenskom edukacijom učitelja iz naše županije završilo njihovo osposobljavanje za provedbu ekološkog projekta usmjerenog zaštiti zdravlja učenika

Nakon što je u Pučkom otvorenom učilištu Slatina 25. rujna 2015. godine za učitelje učenika prvoga razreda osnovnih škola u Virovitičko-podravskoj županiji proveden teorijski dio edukacije koja će učiteljima olakšati educiranje učenika o odgovornom odnosu prema okolišu, čime se posredno skrbi i o tjelesnom i mentalnom zdravlju, u petak 09. listopada 2015. godine u virovitičkoj tvrtki „Flora“ proveden je i praktični dio edukacije za učitelje. Cilj je ove terenske nastave da se učitelji u stvarnoj situaciji kroz princip zornosti senzibiliziraju i educiraju o važnosti razvrstavanja otpada i gospodarenja otpadom te da svoja ovako stečena i cjelovita znanja iskoriste kada s učenicima obrađuju relevantne teme zaštite okoliša i očuvanja tjelesnog i mentalnog zdravlja.

Ovih je dana ujedno učenicima podijeljena i slikovnica „Osjećam se zeleno“ (autora Davora Šunka) koja će se kao pomoćno nastavno sredstvo koristiti u nastavi u okviru odgovarajućih tematskih nastavnih sadržaja.

Provedbom navedenih aktivnosti stvoreni su izvrsni uvjeti da škole u Virovitičko-podravskoj županiji provode kvalitetne ekološke projekte u budućnosti te da učenici razvijaju svijest o potrebi očuvanja okoliša, a time posredno i vlastitog zdravlja.

Navedene su aktivnosti provedene nakon što su sredinom godine Virovitičko-podravска županija i Fond za zaštitu okoliša i energetsку učinkovitost sklopili ugovor prema kojemu Fond financira provedbu projekta „U zdravom i čistom okolišu osjećam se zeleno“, a Virovitičko-podravска županija sporazumom je u nadležnost provedbu projekta povjerila Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije koji u našoj županiji najkvalitetnije može ostvariti ovako kompleksnu temu.

Provedba ovoga projekta još jednom pokazuje kako Virovitičko-podravска županija osluškuje interese i onih najranjivijih društvenih skupina, a da su u ostvarenju tih ciljeva županijske

ustanove i tvrtke iz naše županije potpuno sposobne ustrojiti međusektorsku suradnju i provoditi projekte.

18. **Objavljen javni poziv za sudjelovanjem u izradi vodiča o slobodnom vremenu mladih**

U Virovitičko-podravskoj županiji od 2007. godine provodi se projekt „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“ usmjeren pomoći mladima u organizaciji slobodnog vremena. Istraživanja koja su od školske godine 2004./05. sustavno provedena u školama u ovoj županiji ukazala su na potrebu pomoći mladima u organizaciji slobodnog vremena. Stoga je i pokrenut projekt unutar kojega je najvažniji dio izdavanje vodiča za pomoć u osmišljavanju slobodnog vremena djece i mladih pod nazivom „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“. Do 2014. godine učenicima je podijeljeno šest izmijenjenih i dopunjenih izdanja ovoga vodiča koji nastaje tako da se svake godine ažuriraju podaci o sportskim, društvenim, vjerskim i inim sadržajima koji su u općinama i gradovima naše županije dostupni mladima i njima su primjereni.

Izdavač Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije ove je godine odlučio pozvati zainteresiranu javnost da svojim prijedlozima doprinesu novome izdanju. Svi zainteresirani pozvani su putem medija u obliku javnog poziva pregledati prošlogodišnje izdanje vodiča te svoje prijedloge za izmjenama i dopunama u tekstualnom i slikovnom obliku dostaviti na adresu elektroničke pošte iskoristidanuvpz@zzjzvpz.hr koja je otvorena upravo za ovu namjenu. Javni poziv objavljen je 13. listopada, a krajnji rok za dostavu prijedloga bio je 31. listopada 2015. godine. Autori publikacije kasnije će odlučiti o primjerenosti uvrštavanja predloženih sadržaja u vodič.

19. **Objavljen vodič za ublažavanje ispitne tjeskobe namijenjen učenicima i studentima**

U srijedu 21. listopada 2015. godine u Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici održana je promocija vodiča za pomoć studentima u ublažavanju tjeskobe koja se gotovo redovito pojavljuje kod većine učenika i studenata prije i tijekom polaganja ispita. Vodič pod nazivom „Kako prevladati ispitnu tjeskobu“ napisali su profesor psihologije Siniša Brlas i magistra psihologije Ivana Martinušić. Koncipiran je tako da nakon uvodnog pojašnjenja temeljnih pojmova učenike i studente u koracima vodi ka ublažavanju tjeskobe za vrijeme učenja, pred ispit te za vrijeme ispita. Radi se o nizu praktičnih i međusobno logički povezanih savjeta kojima je cilj očuvanje mentalnog zdravlja mladih u stresnim i frustrirajućim ispitnim situacijama. Publikacija je džepnog formata kako bi bila praktična i u svakom trenutku pri ruci svima onima koji se nalaze pred ispitnom situacijom. Valja naglasiti kako se radi o vrlo inovativnom i ustvari jedinstvenom vodiču u našoj zemlji pa smo ponosni što su autori i izdavači upravo iz Virovitičko-podravske županije.

Promocija ovoga vodiča uvodna je aktivnost u rad savjetovališta za studente s kojim se od ove akademske godine Visoka škola promovira u ustanovu koja je osvijestila važnost skrbi o mentalnom zdravlju studenata.

Vodič je šesta u nizu publikacija u okviru jedinstvenog projekta koji se pod nazivom „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja“ od 2010. godine provodi u našoj zemlji. Njegova

promocija označava početak nove akademske godine i rad savjetovališta za studente pri Visokoj školi, ali istovremeno je to i način obilježavanja Svjetskoga dana mentalnog zdravlja koji se u svijetu obilježava 10. listopada svake godine.

Izdavači vodiča koji je rezultat odlične stručne i međusektorske suradnje koja je započela istraživanjem pojavnosti među studentima su Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici i Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

20. Učenici u posjetu Zavodu za javno zdravstvo uoči Mjeseca borbe protiv ovisnosti

Uoči početka Mjeseca borbe protiv ovisnosti koji se svake godine obilježava od 15. studenog do 15. prosinca, učenici Osnovne škole Ivane Brlić Mažuranić Virovitica i Učeničkog doma Virovitica u srijedu 11. studenog 2015. godine posjetili su Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

Želja je učenika bila upoznati se s radom Zavoda za javno zdravstvo u dijelu koji se odnosi na prevenciju i suzbijanje ovisnosti te zaštitu mentalnog zdravlja. Domaćin je učenicima bio profesor Siniša Brlas, psiholog zaposlen u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja ovoga Zavoda koji je učenicima objasnio zašto je prevencija najbolji način borbe protiv ovisnosti (o drogi, alkoholu, pušenju...), te što se sve u Virovitičko-podravskoj županiji čini kako bi se zaštitilo stanovnike, a osobito djecu i mlade, od ove vrlo opasne bolesti – bolesti ovisnosti.

Mjesec borbe protiv ovisnosti i ove će se godine u Virovitičko-podravskoj županiji obilježiti raznolikim i kvalitetnim aktivnostima s kojima će građani na vrijeme biti upoznati. Predvodničku ulogu u njihovom osmišljavanju i provedbi ima Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije koji aktivnosti provodi u suradnji s različitim partnerima i suradnicima.

21. Zavod za javno zdravstvo i Policijska uprava i ove godine u našoj županiji zajednički provode preventivnu akciju „Pronađi svoj put u zdravi život“

Povodom obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti koji se svake godine obilježava od 15. studenog do 15. prosinca Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije u suradnji s Policijskom upravom Virovitičko-podravskom i Povjerenstvom za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije već petu godinu za redom provodi javnozdravstvenu preventivnu aktivnost pod nazivom „Pronađi svoj put u zdravi život“.

Aktivnost je zamišljena tako da se kroz informiranje građana o štetnosti ponašanja rizičnih za zdravlje (pušenje duhanskih proizvoda, prekomjerno pijenje alkohola i zloupotreba droga) spriječe i suzbiju ova ponašanja, a provodi se na način da na info pultovima stručnjaci Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije i djelatnici Policijske uprave Virovitičko-podravske informiraju građane o tome gdje se kriju opasnosti od rizičnog i nezdravog ponašanja.

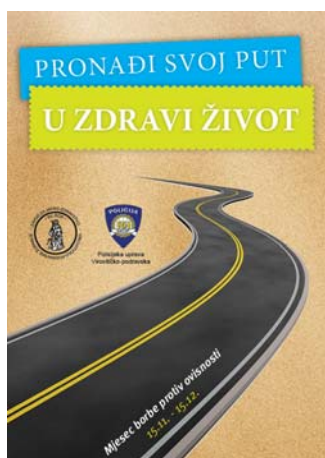
Prije nekoliko godina ovu su aktivnost osmislili stručnjaci Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije (Miroslav Venus i Siniša Brlas) i policijski službenici za prevenciju Policijske uprave Virovitičko-podravske (Dražen Huzjak i Zdravko Matuzalem) i od tada se ona već pet godina za redom u Mjesecu borbe protiv ovisnosti provodi u Virovitičko-podravskoj županiji.

Građanima se na pultovima besplatno dijele edukativni i informativni materijali kao i savjeti koji upućuju u zdraviji pristup životu izbjegavanjem ponašanja rizičnih za zdravlje, a ove su godine djelatnici Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja i Djelatnosti javnog zdravstva Zavoda za javno zdravstvo zainteresiranim građanima posebnim uređajem mjerili razinu ugljičnog monoksida u izdahu.

Ove su godine info pultovi bili organizirani prema sljedećem rasporedu:

- u Pitomači 18. studenog 2015. godine u ulici Ljudevita Gaja (ispred poslovnice Hrvatske Lutrije) u razdoblju od 10 do 12 sati
- u Virovitici 26. studenog 2015. godine na Trgu Franje Tuđmana (ispred Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica) u razdoblju od 10 do 12 sati
- u Slatini 04. prosinca 2015. godine na Trgu Svetog Josipa u razdoblju od 10 do 12 sati
- u Orahovici 09. prosinca 2015. godine u razdoblju od 10 do 12 sati

Pozvani su građani da i ove godine posjete info punktove kako bi dobili korisne informacije koje će ih još više učvrstiti u uvjerenju kako je važno zdravo živjeti, a oni koji se rizično ponašaju i nezdravo žive dobit će korisne informacije o tome kako pronaći svoj put u zdraviji život.

22. **Zavod za javno zdravstvo u brizi o mladima podupire Međunarodni dan srednjoškolaca**

U utorak 17. studenog 2015. godine u Virovitičko-podravskoj županiji obilježen je Međunarodni dan srednjoškolaca. Ovaj se datum u svijetu obilježava u spomen na praške studente i srednjoškolce koji su zbog mirnog prosvjeda protiv nacističke okupacije svoje zemlje održanog 17. studenog 1939. strijeljani bez suđenja. Datum je povezan i s Deklaracijom o pravima srednjoškolaca, a jedno od temeljnih prava sviju, pa i srednjoškolaca, jest pravo na zdravlje.

Stoga se ove godine u obilježavanje ovoga datuma uključio i Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije koji skrbi i o zaštiti tjelesnog i mentalnog zdravlja mladih. U suradnji s učenicima Gimnazije Petra Preradovića Virovitica i Udrugom srednjoškolaca Hrvatske u središtu Virovitice građanima su podijeljene publikacije kojih je izdavač Zavod za javno zdravstvo (vodič za učenike i studente „Kako prevladati ispitnu tjeskobu“ autora Siniše Brlesa i Ivane Martinušić, „Terminološki opisni rječnik ovisnosti“ autora Siniše Brlesa i vodič „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“ urednika Miroslava Venusa, Vesne Šerepac i Siniše Brlesa).

23. **Predavanjem u Visokoj školi u Virovitici obilježen početak suradnje u savjetovalištu za studente**

U srijedu 25. studenog 2015. godine u Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici održano je prvo u nizu predviđenih predavanja za studente, a u okviru novopokrenutog savjetovališta za studente pri Visokoj školi.

Predavanje na temu „Rezultati istraživanja o pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu među studentima Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici“ održao je profesor Siniša Brles, jedan od psihologa koji će skrbiti o zaštiti mentalnog zdravlja studenata Visoke škole tijekom tekuće akademske godine.

Uz profesora Sinišu Brlesa u savjetovalištu će individualnu psihološku pomoć studentima pružati i psihologinja Dragana Prendl koja se ovom prilikom predstavila studentima.

Savjetovalište za studente Visoke škole iskorak je koji je Visoka škola u Virovitici učinila u smjeru proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju svojih studenata. Potreba za ovakvim oblikom pomoći studentima potvrđena je i rezultatima provedenog istraživanja među studentima tijekom akademske godine 2014./2015., a koje su u suradnji proveli Visoka škola i Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

24. **Nastavlja se s provedbom programa „Zdrav za pet“ u Virovitičko-podravskoj županiji i u školskoj godini 2015./2016.**

U srijedu 02. prosinca 2015. godine profesor Siniša Brles, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica.

Ovim je predavanjem započelo ostvarivanje programa „Zdrav za pet“ u Virovitičko-podravskoj županiji i u školskoj godini 2015./2016. Program se već četvrtu školsku godinu za redom uspješno provodi u odgojno-obrazovnim ustanovama u Virovitičko-podravskoj županiji pa je provedba programa ove godine ustvari nastavak dobre suradnje Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije i odgojno-obrazovnih ustanova u području prevencije rizičnih ponašanja kod mladih.

Program „Zdrav za pet“ provodi se na nacionalnoj razini, a njime su naravno obuhvaćene i škole u Virovitičko-podravskoj županiji. Radi se o preventivnom programu kojim se u formi predavanja i radionica za učenike u odgojno-obrazovnim ustanovama nastoje prevenirati rizična ponašanja kod djece i mladih.

Osim predavanja o štetnosti djelovanja droga koja se održavaju u prvom razredu srednjih škola, predviđena su i predavanja u osmom razredu osnovnih škola (tema je štetno djelovanje alkohola) te u drugom razredu srednjih škola (tema je problematično i patološko kockanje), a dinamika provedbe dogovara se sa svakom pojedinom školom.

25. **Sudjelovanje na regionalnom koordinacijskom sastanku o međusektorskoj suradnji u području probacije**

U petak 04. prosinca 2015. godine u prostorijama Probacijskog ureda u Bjelovaru održan je regionalni koordinacijski sastanak na kojemu su sudjelovali stručnjaci koji se bave prevencijom i suzbijanjem ovisnosti iz županijskih zavoda za javno zdravstvo i policijskih uprava u Bjelovarsko-bilogorskoj, Koprivničko-križevačkoj i Virovitičko-podravskoj županiji.

Povod sastanku bilo je obilježavanje Mjeseca borbe protiv ovisnosti. Tema sastanka bilo je unapređivanje suradnje partnera u zajednici u području izvršavanja sigurnosnih mjera i posebnih obveza prema osobama uključenima u probaciju, osobito u vezi sa zadaćama probacije kod izvršenja pravomoćnih sudskih presuda osoba osuđenih za zloupotrebu droga.

Probacija je uvjetovana i nadzirana sloboda počinitelja kaznenog djela tijekom koje se provode postupci usmjereni na umanjene rizika ponovnog počinjenja kaznenog djela. Njome se smanjuje broj osuđenika u zatvorima i na ovaj se način oslobađaju kapaciteti u kaznionicama, a osuđeniku se na uvjetnoj slobodi olakšava resocijalizacija i reintegracija u zajednicu, te pruža stručna pomoć. U tome smislu probacija je važan alat u tijeku tretmana i resocijalizacije ovisnika koji su uvjetno otpušteni iz zatvora, a važnu ulogu u ovom procesu imaju i zavodi za javno zdravstvo.

Ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije na ovom je regionalnom sastanku sudjelovao profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja.

26. **Promocija knjige Dubravka Klarića u Virovitici povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti**

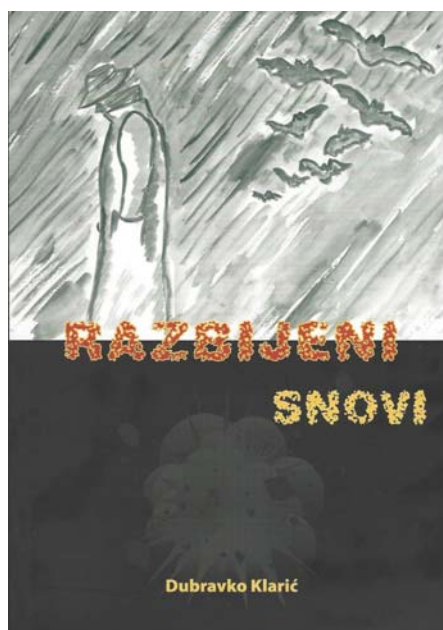
Zavod za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije, Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici i Povjerenstvo za suzbijanje bolesti ovisnosti

Virovitičko-podravske županije povodom obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti u suradnji su organizirali promociju knjige "Razbijeni snovi" autora Dubravka Klarića.

Promocija je održana u srijedu 09. prosinca 2015. godine u 13 sati u dvorani „Viro“ Visoke škole. Nazočne su pozdravili ravnatelj Zavoda za javno zdravstvo prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus (koji je ujedno i predsjednik Povjerenstva za suzbijanje bolesti ovisnosti) i dekanica Visoke škole doc. dr. sc. Vesna Bedeković, a o knjizi je govorio autor Dubravko Klarić koji je u okviru predstavljanja knjige održao i predavanje na temu "Kriminal kao komplementarni dio današnjih trendova zlouporabe droga".

Dubravko Klarić naš je poznati kriminalist, bivši ravnatelj Ureda za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske i autor mnogih knjiga, mahom iz područja suzbijanja ovisnosti. Također je i dugogodišnji suradnik Zavoda za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije u različitim aktivnostima.

Organizacije ove promocije ujedno je i primjer odlične međusektorske suradnje u području prevencije i suzbijanja ovisnosti.

27. **Objavljeno sedmo izdanje vodiča za mlade „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“**

Već devet godina za redom stručnjaci iz Virovitičko-podravske županije razvijaju projekt „Iskoristi dan“ kojemu je cilj pomoći mladima da osvijeste važnost organizacije vlastitog slobodnog vremena. Projekt koji je 2007. godine pokrenut iz Slatine, a potom se nastavio provoditi i u Virovitici, sedmu se godinu za redom provodi i na cjelokupnom području Virovitičko-podravske županije pod nazivom "Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji".

Ishodište ovoga projekta jest istraživanje o pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu koje je među učenicima osnovnih i srednjih škola u Virovitičko-podravskoj županiji provedeno od školske godine 2004./2005. do školske godine 2013./2014. i koje je ukazalo na važnost i potrebu kvalitetnije organizacije slobodnog vremena djece i mladih. Isto je istraživanje tijekom akademske godine 2014./2015. provedeno i među studentima Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici.

Slijedom toga, stručnjaci Povjerenstva za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije (prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus, Siniša Brlas, prof. i mr. sc. Vesna Šerepac, dipl. ped.) pokrenuli su ideju izrade vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“ koji informira mlade o mogućnostima uključivanja u raznolike sportske, društvene, vjerske i ine sadržaje u gradovima i općinama naše županije. Ovo je jedinstveni vodič ove vrste u Republici

Hrvatskoj. U realizaciji ideje već godinama motivirano pomažu i učenici i voditelji školskih preventivnih programa u odgojno-obrazovnim ustanovama u Virovitičko-podravskoj županiji, a od ove je godine javnim pozivom u izradu dopunjenog izdanja uključena i šira javnost u našoj županiji..

Vodič ove godine ima sedmo, izmijenjeno i dopunjeno izdanje i namijenjen je svima, ali će biti podijeljen učenicima sedmoga razreda osnovnih škola u Virovitičko-podravskoj županiji (bit će im podijeljen prije odlaska na zimski odmor učenika) i studentima prve godine Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici. Starije generacije učenika i studenata vodič su već dobile ranijih godina.

Kao i prethodne, tako je i ove godine vodič financiran sredstvima Ministarstva zdravlja, a ove godine financira se iz novoga projekta po nazivom „Osnaživanje kapaciteta za djelotvorne intervencije za prevenciju i suzbijanje ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji“. Nositelj projekta je Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

Ovom se aktivnosti ujedno, a već i tradicionalno obilježava završetak Mjeseca borbe protiv ovisnosti (koji se svake godine obilježava od 15. studenog do 15. prosinca).

Izdavač vodiča "Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji" je Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije, autori su prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus, mr. sc. Vesna Šerepac, dipl. ped.i psiholog Siniša Brlas, prof., a vodič je u elektronskom obliku dostupan na www.zzjvpz.hr.

28. **Autori vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“ osobno uručili vodiče učenicima**

Vodič „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“ koji ove godine ima sedmo, izmijenjeno i dopunjeno izdanje bit će podijeljen učenicima sedmoga razreda svih osnovnih škola u Virovitičko-podravskoj županiji prije odlaska na zimski odmor učenika te studentima prve godine Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici.

Slijedom toga, stručnjaci Povjerenstva za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije koji su ujedno i autori vodiča (prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus, mr. sc. Vesna Šerepac, dipl. ped.i psiholog Siniša Brlas, prof.) u ponedjeljak 21. prosinca 2015. godine osobno su uručili primjerke vodiča učenicima 7b razreda Osnovne škole „Vladimir Nazor“ u Virovitici. Uobičajena je to praksa kojom autori publikacija kojih je izdavač Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije žele uspostaviti neposrednu komunikaciju s korisnicima kojima su publikacije namijenjene, pa se uvijek kada se publikacije dijele

učenicima odabere jedna škola u županiji u kojoj autori osobno na simboličan način obilježe podjelu publikacija.

5. Sudjelovanje na stručnim i znanstvenim skupovima

1. Aktivno sudjelovanje na stručnom skupu u Osijeku

U petak 13. veljače 2015. godine u Osijeku je održana regionalna edukacija djelatnika škola o novim ovisnostima. Edukaciju je organizirala Agencija za odgoj i obrazovanje, a jedan od predavača bio je i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije. Predavanje je pod nazivom „Nove ovisnosti; stvarnost ili zabluda“. Ova državna agencija provodi sustavnu edukaciju učitelja i nastavnika, a profesor Siniša Brlas već je godinama njezin suradnik i član stručnoga tima, tako da je ovo nastavak suradnje i pokazatelj da i stručnjaci iz Virovitičko-podravske županije svojim znanjima i iskustvima stečenima u našoj županiji mogu dati doprinos i izvan granica naše županije.

2. Aktivno sudjelovanje na stručnom skupu u Orahovici

U petak, 06. ožujka 2015. godine u Orahovici je održana edukacija na kojoj je profesor Siniša Brlas stručnjake iz škola educirao o skrbi o mentalnom zdravlju učenika. Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije kao stručnjak koji se bavi prevencijom i suzbijanjem ovisnosti te zaštitom mentalnog zdravlja u stručnom je timu Agencije za odgoj i obrazovanje koji provodi regionalne edukacije za djelatnike škola.

3. Sudjelovanje na stručnom skupu u Zagrebu

U petak, 20. ožujka 2015. godine u Zagrebu je u Poliklinici za zaštitu djece grada Zagreba održan stručni skup pod nazivom „Mentalno zdravlje djece u suvremenom društvu“ na kojemu je sudjelovao profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

4. Aktivno sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji u Mađarskoj

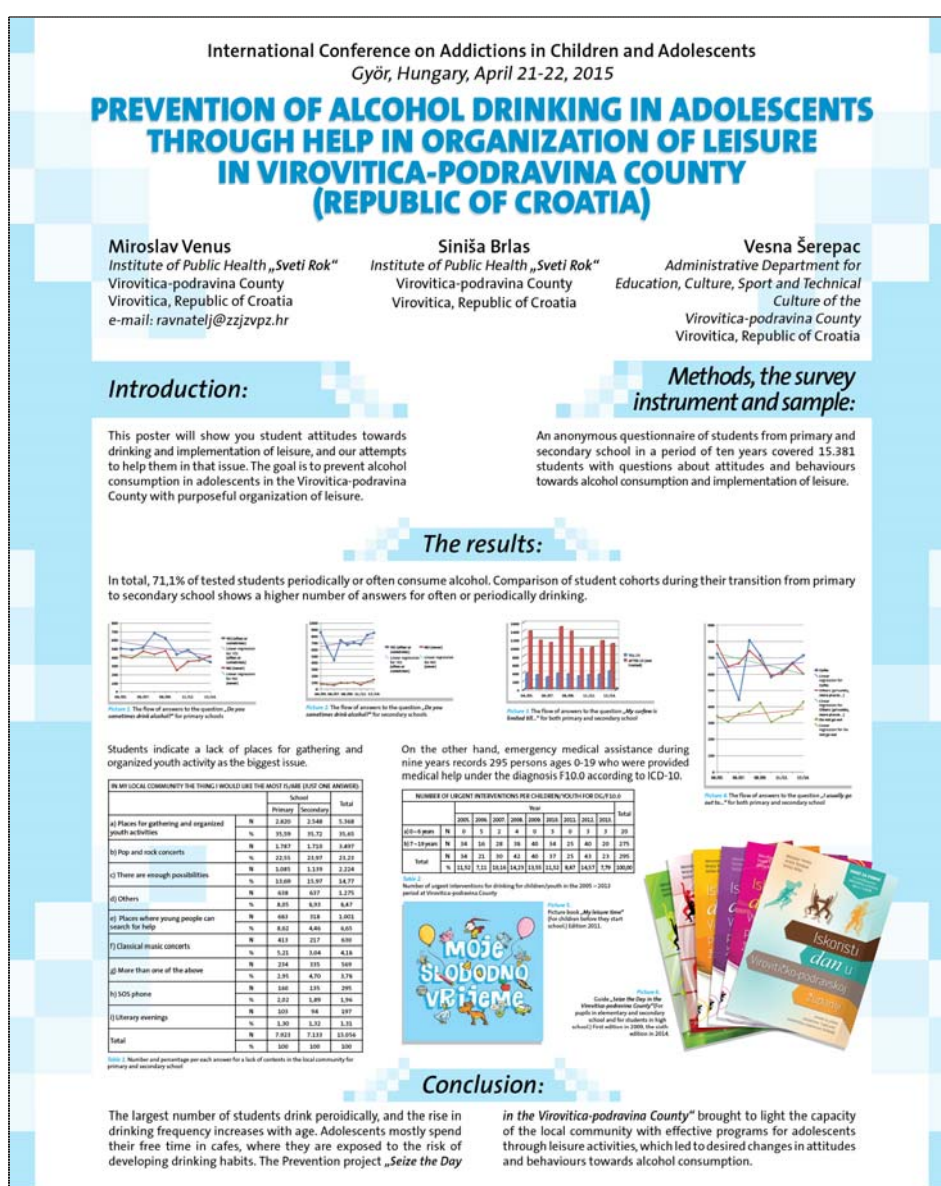
U gradu Győru u susjednoj Mađarskoj 21. i 22. travnja 2015. godine održana je Međunarodna konferencija o ovisnosti kod djece i adolescenata (International Conference on Addictions in Children and Adolescents). Na ovoj su Konferenciji aktivno sudjelovali prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus i Siniša Brlas, prof., stručnjaci iz Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije, i to stručno-znanstvenim radom pod nazivom „Prevencija pijenja alkoholnih pića kod mladih kroz pomoć u organizaciji slobodnog vremena u Virovitičko-

podravskoj županiji" (Prevention of alcohol drinking in adolescents through organization of leisure in Virovitica-Podravina County) kojim su prikazali rezultate višegodišnjeg istraživanja provedenog među učenicima osnovnih i srednjih škola u Virovitičko-podravskoj županiji, a u pripremi rada sudjelovala je i mr. sc. Vesna Šerepac, dipl. ped..

Podsjetimo, istraživanje o rizičnim ponašanjima među mladima provedeno je u Virovitičko-podravskoj županiji tijekom deset školskih godina (od 2004./2005. do 2013./2014.) na reprezentativnom uzorku od čak 15.381 učenika osnovnih i srednjih škola, i kao takvo jedno je od najopsežnijih i najsustavnijih istraživanja provedenih u Republici Hrvatskoj.

Konferencija u mađarskom Győru okupila je najistaknutije međunarodne stručnjake koji su dva dana razmjenjivali stručna znanja i iskustva u području ovisnosti i ovisničkog ponašanja kod djece i mladih. Poziv za sudjelovanjem na ovako važnom stručno-znanstvenom skupu uslijedila je nakon što su primarius Venus i profesor Brlas 2013. godine svojim predavanjem gostovali na najstarijem mađarskom sveučilištu, onom u Pečuhu. Primarius Venus i profesor Brlas na ovoj su međunarodnoj Konferenciji bili i jedini predstavnici iz Republike Hrvatske.

Sudjelovanje naših stručnjaka na ovoj Konferenciji u Mađarskoj pokazatelj je da se znanja i iskustva stečena u Virovitičko-podravskoj županiji mogu uspješno primjenjivati čak i izvan granica naše zemlje, te da se sustavnost i ustrajnost u stručnome radu nadaleko prepoznaju.

5. Aktivno sudjelovanje na simpoziju o ovisnostima u Poreču

Od 23. do 25. travnja 2015. godine u Poreču je održan 1. hrvatski simpozij bolesti ovisnosti i komorbidnih poremećaja s međunarodnim sudjelovanjem. Među aktivnim izlagačima na ovom važnom simpoziju, prvom takvoga tipa u našoj zemlji, bio je i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije. Profesor Brlas je održao predavanje i predstavio svoju knjigu „Komunikacija s ovisnicima“ (Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije izdavač je ove knjige).

6. Aktivno sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji u Srbiji

Od 22. do 24. svibnja 2015. godine u Petnici pokraj Valjeva (Srbija) održana je Prva europska konferencija o psihološkom savjetovanju u Srbiji u suorganizaciji European Association for Counselling i Udruženja za psihoterapiju, savetovanje i koučing Srbije.

Od samo dva rada koja su na ovoj konferenciji bila iz Republike Hrvatske, jedan je rad profesora Siniše Brlasa, psihologa u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije. Njegova je knjiga „Savjetodavni rad s ovisnicima“ uvrštena među 30 najboljih europskih radova o psihološkom savjetovanju (među onima iz Velike Britanije, Švedske, Portugala, Irske, Ukrajine, Izraela, Grčke, Crne Gore, Hrvatske i Srbije) te je na ovoj europskoj konferenciji predstavljena međunarodnoj stručnoj i akademskoj javnosti.

Profesor Siniša Brlas u proteklih je 15 godina svojega stručnoga rada osmislio i iskustveno razvio jedinstveni strukturirani individualni program savjetodavnog rada s ovisnicima koji je postao osnova za pisanje njegove knjige „Savjetodavni rad s ovisnicima“. Izdavač je knjige Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije.

Uvrštavanje ove publikacije u skupinu najboljih europskih radova pokazuje kako su znanja i iskustva stečena u stručnome radu kod nas jedinstvena i izvan granica naše zemlje i kao takva su primjenjiva i na međunarodnoj razini. Ujedno je ovo aktivno sudjelovanje na ovako važnom znanstvenom skupu i najbolja moguća međunarodna promocija Republike Hrvatske, Virovitičko-podravске županije i Virovitice.

PRVA EVROPSKA KONFERENCIJA
ZA PSIHOLOŠKO SAVETOVANJE U SRBIJI
POMOĆ POJEDINCIMA, PORODICI I ZAJEDNICI
Petnica (Valjevo, Srbija), 22.-24.5.2015.

Siniša Brlas, prof.
Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“
Virovitičko-podravske županije
Virovitica, Hrvatska, E-mail: sinisa.brlas@vt.t-com.hr

Savjetodavni rad s ovisnicima

Tretman ovisnika i osoba koje manifestiraju ovisničko ponašanje ne može se osloniti samo na njihovo liječenje već je nužno provoditi cjelovite postupke usmjerene izliječenju, rehabilitaciji i resocijalizaciji. Savjetodavni rad koji uključuje postupke usmjerene ciljevima jedan je od nužnih oblika stručnog rada s ovom populacijom. Program savjetodavnog rada s ovisnicima daje savjetodavnom radu strukturu tretmana ovisnika od aktualiziranja problema do promjena u doživljavanju i ponašanju dok se kroz (subjektivnu i objektivnu) evaluaciju omogućuje praćenje rezultata i ciljeva tretmana i modifikaciju se pristupi u tretmanu i/ili se kreiraju nove metode u radu.

U publikaciji „Savjetodavni rad s ovisnicima“ opisuje se strukturirani program savjetodavnog rada s ovisnicima u kojemu su postupci usmjereni ciljevima, a to su: aktualiziranje problema, aktiviranje za rješavanje problema (promjene stavova, navika i vještina), povećanje svjesnosti, produbljivanje povjerenja, razvijanje podrške, psihoedukacija, specifična edukacija, motiviranje i evaluiranje postupaka. Publikacija polazi od određenja pojma savjetovanja kao važnog sredstva u radu s ovisnicima, opisuje osnovne alate u pružanju savjetodavne pomoći ovisnicima, naglašava razvojne kapacitete savjetovatelja i ovisnika i detaljno opisuje metodologiju i tehnike savjetodavnog rada s ovisnicima, uključujući i evaluaciju, ali upozorava i na pogreške i teškoće tijekom savjetodavnog rada.

Savjetodavni rad s ovisnicima
Vide u knjižnici
Brlas, S. (2015).
Savjetodavni rad s ovisnicima.
Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“
Virovitičko-podravske županije
www.zjzvpz.hr

OKVIRNI PROGRAM SAVJETODAVNOG RADA S OVISNICIMA

KORAKI	TRAJANJE	AKTIVNOSTI	CILJEVI	KORISNICI
EVIDENTIRANJE	prvi susret	Upoznavanje s načinom rada, razgovor o problemu i o razlozima koji su do problema doveli.	Aktualiziranje problema. Uspostavljanje odnosa savjetovatelj-klijent.	eksperimentatori ovisnici
	drugi susret	Početak detoksikacije (u ambulantama ili bolnicama).	„Čišćenje“ organizma.	samo ovisnici za detoksikaciju
AKTIVIRANJE	treći susret	Ukoliko klijent dođe drugi put dogovoriti zajedničke daljnje aktivnosti, upoznat ga s Programom i ispuniti Pempidou upitnik.	Određivanje strukture i cilja savjetovanja. Planiranje tjelika akcije. Evidentiranje klijenta.	eksperimentatori ovisnici
	četvrti susret	Zajedničko pronalaženje načina prestanka konzumiranja (ukoliko je konzumirao), upoznavanje sa sustavom testiranja.	Aktiviranje klijenta. Povećanje svjesnosti klijenta.	eksperimentatori ovisnici
	peti susret	Prvo testiranje (test trake i sl.).	Utvrdjivanje da li klijent konzumira sredstva ovisnosti.	eksperimentatori ovisnici
ODVIKAVANJE	šesti susret	Komentiranje rezultata testiranja i dogovaranje o uključivanju članova obitelji u rad (klijent sam odabire člana obitelji ili prijatelja koji će mu biti podrška).	Produbljivanje povjerenja i podrške.	eksperimentatori ovisnici
	sedmi susret	Obiteljski savjetodavni rad.	Ustroj sustava obiteljske podrške.	eksperimentatori ovisnici
	osmi susret	Informiranje klijenta o vrstama sredstava ovisnosti i štetnosti njihova utjecaja.	Educiranje.	eksperimentatori ovisnici
VREDNOVANJE	deveti susret	Poticanje klijenta da pronađe alternativne (zdrave) načine življenja.	Motiviranje.	eksperimentatori ovisnici
	deseti susret	Drugo testiranje (test trake i sl.).	Retestiranje.	eksperimentatori ovisnici
		Procjenjivanje efikasnosti savjetodavnog rada.	Evaluiranje i procjenjivanje efekata savjetovanja.	eksperimentatori (ovisnici)

EVALUACIJA U PRAKSI

Primjer evaluiranog rada instrumentom vrednovanja od strane korisnika

Cilj: Evaluacija savjetodavnog rada (2015. - 2014.)

Uzorak: N=82

Metodologija: Završetkom individualnog programa rada korisnici iskažu svoje zadovoljstvo i mišljenje o provedenom savjetovanju (instrument vrednovanja).

Rezultati: Dignemini su prikazani odabirani rezultati.

- Molimo Vas da na sljedećoj skali procjene izrazite svoje općenito zadovoljstvo načinom rada (označite znakom "X").
1 — 2 — 3 — 4 — 5
4,75
- Koliko ste zadovoljni komunikacijom s članovima stručnog tima (označite znakom "X")?
1 — 2 — 3 — 4 — 5
4,95
- Mislite li da Vam je dolaženje pomoglo u rješavanju problema zbog kojih ste došli (zaokružite slovo ispred jednog od ponuđenih odgovora)?
a) da, pomoglo mi je u potpunosti (79,27%)
b) da, pomoglo mi je djelomično (19,51%)
c) ne, nije mi pomoglo (1,22%)
- Ako imate kakvu primjedbu, ovdje možete upisati:
- nema grupnih terapija
- sastanci bi ponekad trebali trajati duže
- Ponekad bi korisnici (klijenti) trebali dolaziti na razgovore češće
- Biste li komu drugomu tko ima problem preporučili da dođe na razgovor (zaokružite slovo ispred jednog od ponuđenih odgovora)?
a) da, svakako bih (89,02%)
b) možda (8,54%)
c) ne, nikako ne bih (2,44%)

7. Sudjelovanje na regionalnoj edukaciji o psihosocijalnom tretmanu ovisnika

U petak 30. listopada 2015. godine u Osijeku je održana regionalna edukacija stručnjaka o Smjernicama za psihosocijalni tretman ovisnosti o drogama u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu. Edukacija koju je organizirao Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske okupila je stručnjake koji se bave tretmanom ovisnika i ovisničkog ponašanja u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu u pet slavonskih županija. Ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije na edukaciji je sudjelovao profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja.

8. Aktivno dvostruko sudjelovanje na konferenciji hrvatskih psihologa

Na 23. konferenciji hrvatskih psihologa koja je od 4. do 7. studenog ove godine održana u Šibeniku aktivno je sudjelovao i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

Sudjelovanje na ovoj konferenciji bilo je dvostruko: predstavljanjem vodiča „Kako prevladati ispitnu tjeskobu“ i prikazom rezultata istraživanja pod nazivom „Mijenja li se snaga vjere starenjem“.

Nakon što je 21. listopada 2015. godine u Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici promoviran vodič za pomoć u ublažavanju tjeskobe koja se kod učenika i studenata pojavljuje prije i tijekom polaganja ispita, ovaj jedinstveni vodič

predstavljen je ovom prilikom i na nacionalnoj razini. Vodič pod nazivom „Kako prevladati ispitnu tjeskobu“ napisali su profesor psihologije Siniša Brlas i magistra psihologije Ivana Martinušić. Koncipiran je tako da nakon uvodnog pojašnjenja temeljnih pojmova učenike i studente u koracima vodi ka ublažavanju tjeskobe za vrijeme učenja, pred ispit te za vrijeme ispita. Radi se o nizu praktičnih i međusobno logički povezanih savjeta kojima je cilj očuvanje mentalnog zdravlja mladih u stresnim i frustrirajućim ispitnim situacijama. Publikacija je džepnog formata kako bi bila praktična i u svakom trenutku pri ruci svima onima koji se nalaze pred ispitnom situacijom. Valja naglasiti kako se radi o vrlo inovativnom i ustvari jedinstvenom vodiču u našoj zemlji pa smo ponosni što su autori i izdavači upravo iz Virovitičko-podravske županije i što je jedan od izdavača naš Zavod. Vodič je ujedno i šesta u nizu publikacija u okviru jedinstvenog projekta koji se pod nazivom „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja“ od 2010. godine provodi u našoj zemlji. Njegova promocija u Virovitici označila je ujedno i početak nove akademske godine kao i rad savjetodavništva za studente pri Visokoj školi, ali istovremeno je to bio i način obilježavanja Svjetskoga dana mentalnog zdravlja koji se u svijetu obilježava 10. listopada svake godine.

Izdavači vodiča koji je rezultat odlične stručne i međusektorske suradnje koja je započela istraživanjem pojavnosti među studentima su Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici i Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

Drugi je rad na ovoj konferenciji rezultat istraživanja koje je profesor Brlas provodio od 2001. do 2015. godine među vjernicima u Virovitici, a kojim je istraživao dimenzije religioznosti. Istraživanjem je pokazano kako se mijenja „snaga vjere“ starenjem. Ovo je istraživanje jedinstveno jer pokazuje kako svoju vjeru doživljavaju i žive vjernici upravo u našoj sredini te kako njihova vjera djeluje na njihovo mentalno zdravlje, pa je istraživanje tako ustvari dio šire skrbi o zaštiti mentalnog zdravlja ljudi.

23. godišnja konferencija hrvatskih psihologa s međunarodnim sudjelovanjem
„Psihologija starenja - pogled u budućnost“
Solaris Šibenik, 04. - 07. studenog 2015.

PSIHOLOGIJA U ZAŠTITI MENTALNOG ZDRAVLJA KAKO PREVLAĐATI ISPITNU TJESKOBU

Siniša Brlas, prof.
Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“
Virovitičko-podravska županija
Ljubiteljska Gata 25, Virovitica
e-mail: sinisa.brlas@zjz.viro.hr

Ivana Martinušić, mag. psych.
Opća bolnica Virovitica
Ljubiteljska Gata 25, Virovitica
e-mail: ivana.martinusic@gmail.com

Prim. mr. sc. Mirjana Vrhov, dr. med. spec. epidemiolog
Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“
Virovitičko-podravska županija
Ljubiteljska Gata 25, Virovitica
e-mail: mirjanavrhov@zjz.viro.hr

Doc. dr. sc. Vana Bedeković, prof. u. i.
Visoka škola za menadžment u turizmu
i informatici u Virovitici
M. Gajeva 16, Virovitica
e-mail: vana.bedekovic@viro.hr

UVOD:
Cilj je ovoga rada predstaviti publikaciju „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja: kako prevladati ispitnu tjeskobu“.
Ova publikacija šesta je u nizu vizitara projekta „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja“ koji je od skupine psihologa zaposlenih u županijskim zavodima za javno zdravstvo pokrenut 2010. godine slijedom Nacionalne strategije zaštite mentalnog zdravlja za razdoblje od 2011. do 2016. godine. Usmjerena je pokušaju da se proaktivna skrb o mentalnom zdravlju usmjeri i studentskoj populaciji, iako su preporuke u njoj primjenjive i na učenike u školama. Publikacijom se nastoji zadržati pristup specifičnoj proaktivnoj skrbi o mentalnom zdravlju mladih koja je opisana smjernicama za mentalno zdravlje u mladosti i obrazovanju navedene Nacionalne strategije.
Polaganje ispita tijekom školovanja i/ili studiranja redovito je i uobičajeno ponašanje učenika i studenata i ono je usmjereno postizanju uspjeha te je način i sredstvo dolaženja do konačnoga cilja školovanja ili studiranja (a to je stjecanje određene razine kvalifikacije). Školovanjem ili studiranjem stječna kvalifikacija postaje (složena) potreba, ali na putu ostvarenja ove potrebe učenici i studenti čekaju mnoge prepreke i kuloje, među kojima su i ispiti. Ispitna situacija vrlo je zahtjevna i često dovodi u stanje živostvene napetosti, neugode, nemira i tjeskobe, odnosno u stanje frustracije pa i stresa, a to može ozbiljno ugroziti psihiku i integritet i mentalno zdravlje mladih. Za učenike i studente u ispitnoj situaciji nije poželjno da su izloženi visokoj razini tjeskobe jer to nije dobra prognoza za uspjeh na ispitu. Stoga je učenicima i studentima važno pomoći razvijati toleranciju na stres i frustraciju i poučiti ih navikama i vještinama koje im u tome mogu pomoći.

SLIJED PUBLIKACIJA UNUTAR PROJEKTA „PSIHOLOGIJA U ZAŠTITI MENTALNOG ZDRAVLJA“

IZ SADRŽAJA:

- Skrb o mentalnom zdravlju mladih
- Tjeskoba, frustracija i stres prije polaganja ispita
- Kako možeš prevladati ispitnu tjeskobu?
- Kako si možeš pomoći već za vrijeme učenja?
- Umanjivanje tjeskobe pred ispit
- Umanjivanje tjeskobe za vrijeme ispita
- Kome se možeš obratiti za pomoć?

Sve su publikacije dostupne na www.zjzvpz.hr

23. godišnja konferencija hrvatskih psihologa s međunarodnim sudjelovanjem
„Psihologija starenja - pogled u budućnost“
Solaris Šibenik, 04. - 07. studenog 2015.

PSIHOLOGIJA RELIGIOZNOSTI MIJENJA LI SE SNAGA VJERE STARENJEM

Siniša Brlas
Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije
e-mail: sinisa.brlas@vt.t-com.hr

UVOD I CILJ

Religioznost uključuje kognitivne i konativne aspekte ličnosti koji se odražavaju na psihičke procese, stavove i ponašanje. Tijekom psihosocijalnog rasta i razvoja pojedinca raste i razvija se i njegova religioznost pa je proučavanjem razvoja religioznosti moguće doći do podataka o rastu, razvoju i zdravlju općenito.
Cilj je ovog rada spoznati kako se razvija religioznost u funkciji starenja jer se ranijim istraživanjima pokazalo da religiozno iskustvo ima pozitivne posljedice na mentalno zdravlje općenito, osobito na prosocijalno ponašanje.

PROBLEM

Ranijim istraživanjima stupnja internaliziranosti religioznog iskustva („snaga“ vjere) kod mladih dobiven je nalaz o prosječnoj vrijednosti koji upućuje da se religioznost kod mlađega čovjeka razvija i da vjera nije u potpunosti internalizirana. Ovim se sada istraživanjem željelo utvrditi stupanj internaliziranosti religioznog iskustva i snagu vjere kod odraslih osoba (vjernika), a usporedbom nalaza kod djece i odraslih imali bismo uvid u razvoj religioznosti tijekom života.

Vide o temi u knjizi
(dostupno na www.zigzag.hr)

UZORAK I METODOLOGIJA

Istraživanje je provedeno 2014. godine među učenicima srednje škole (N=159, oba spola), te 2015. godine među odraslim vjernicima (N=34, oba spola, dobi između 21 i 70 godina). Instrument je Anкета religioznosti koja se sastoji od sedam pitanja o dimenzijama religioznosti. Analizirano je šest pitanje (višestrukog izbora) koje se odnosi na internaliziranost religioznog iskustva i sedmo pitanje o čvrstini vjere (skala procjene).

REZULTATI I DISKUSIJA REZULTATA

Odgovori na pitanje zašto ispitanici dolaze u crkvu pokazuju da je kod 51% mladih to posredovano utjecajima iz okoline (odgovor ili socijalni pritisak), a 45% njih u crkvu dolazi zato što to zaisa žele, dok su svi odrasli ispitanici (100%) odgovorili da u crkvu odlaze zato što to žele. Moraju li djeca i mladi dolaziti u crkvu pa to čine i kada ne žele, dok odrasli u crkvu ne moraju dolaziti pa dolaze samo oni koji to žele, ili snaga vjere jača odrastanjem i starenjem?
Prosječna se procjena ispitanika o snazi vjere povećava (nije testirana značajnost razlike) što su ispitanici stariji: kod mladih prosječne dobi 16,5 godina srednja vrijednost procjene je 3,42, kod odraslih od 32,6 godina snaga vjere je prosječno 3,65, a kod starijih je osoba od 58,3 godine snaga vjere prosječno 3,77.

ZAKLJUČAK

Zdrava, a posebno intrinzična religioznost doprinosi očuvanju mentalnog zdravlja te je važan (zaštiti) čimbenik tijekom rasta i razvoja, što je u skladu s razvojnim konceptima religioznosti. Stoga je korisno znati da se religioznost razvija tijekom života, a osobito religiozno mišljenje razvoj kojega je uspoređen sa spoznajnim razvojem, što je i ovim istraživanjem pokazano.

SUBJEKTIVNA PROCJENA SNAGE VJERE NA SKALI PROCJENE OD 1 DO 5

Dobne kategorije	Procjena na skali procjene od 1 do 5
16,5 g	3,42
32,6 g	3,65
58,3 g	3,77

6. Medijska promocija i praćenje

1. Medijska promocija na internetskim portalima

Brojni internetski portali objavljivali su tijekom godine vijesti o aktivnostima Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

2. Sudjelovanje u radijskoj emisiji

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije u petak 29. svibnja 2015. godine sudjelovao je u radijskoj emisiji Pitomog radija Pitomača povodom obilježavanja Svjetskoga dana nepušenja.

3. Sudjelovanje u radijskoj emisiji

U nedjelju 07. lipnja 2015. godine reprizirana je radijska emisija „Život je feferon“ Gradskog radija Virovitica koja je uživo emitirana 03. studenog 2013. godine i u kojoj je gostovao profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije. Emisija je to u kojoj se nedjeljom prije podne predstavljaju javne osobe i njihov život i rad. Profesor Brlas u emisiji je govorio o osobnom profesionalnom razvoju, o svojim knjigama iz područja borbe protiv ovisnosti, o radu Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije, o javnozdravstvenim problemima u našoj zemlji te o preventivnim aktivnostima koje se provode na području Virovitičko-podravske županije. Emisija je emitirana uoči Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama koji se u svijetu obilježava 26. lipnja.

4. Promoviran besplatni telefon za pomoć u odvikavanju od pušenja

Nakon što je Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u suradnji s Ministarstvom zdravlja Republike Hrvatske uspostavio besplatnu telefonsku liniju pomoći za odvikavanje od pušenja kao dio telefonske linije tzv. „Bijelog telefona“, Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije o tome je 15. listopada 2015. godine medijskim putem obavijestio javnost. Broj besplatnog telefona je 0800 7999. U sklopu navedene linije djelatnici u „call centru“ davat će kratke savjete vezano uz prestanak pušenje, a klijente će, između ostaloga, upućivati i na stručnu pomoć liječnicima obiteljske medicine ili u zavode za javno zdravstvo.

5. Objava članka u Virovitičkom listu

Županijski tjednik „Virovitički list“ u broju od 12. studenog 2015. godine objavio je članak pod nazivom „Siniša Brlas i Ivana Martinušić objavili izuzetno koristan vodič za studente „Kako prevladati ispitnu tjeskobu““.

Siniša Brlas i Ivana Martinušić objavili izuzetno koristan vodič za studente

„Kako prevladati ispitnu tjeskobu“

Nakon što je u Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatiki u Virovitici primoviran vodič za pomoć u ublažavanju tjeskobe koja se kod učenika i studenata pojavljuje prije i tijekom polaganja ispita, ovaj jedinstveni vodič predstavljen je i na nacionalnoj razini. Na 23. konferenciji hrvatskih psihologa, koja je održana u Šibeniku, vodič je hrvatskoj stručnoj javnosti predstavio jedan od autora, profesor psihologije Siniša Brlas.

Vodič pod nazivom „Kako prevladati ispitnu tjeskobu“ napisali su profesor psihologije Siniša Brlas i magistra psihologije Ivana Martinušić. Koncipiran je tako da nakon uvodnog pojašnjenja temeljnih pojmova učenike i studente u koracima vodi ka ublažavanju tjeskobe za vrijeme učenja, pred ispit te za vrijeme ispita. Radi se o niz praktičnih i međusobno logički povezanih savjeta kojima je cilj očuvanje mentalnog zdravlja mladih u stresnim i frustrirajućim ispitnim situacijama.

Polaganje ispita tijekom školovanja i/ili studiranja redovito je i uočljivo ponašanje učenika i studenata i ono je usmjereno postizanju uspjeha te je način i sredstvo doaznanja do konačnoga cilja školovanja ili studiranja (stjecanje odgođene razine kvalifikacije). Školovanjem ili studiranjem željena kvalifikacija postaje (stvarna) potreba, ali na putu ostvarenja ove potrebe učenici i studenti čekaju mnoge prepreke i košnje, među kojima su i ispiti. Ispitna situacija vrlo je zahtjevna i često dovodi u stanje čuvstvene napetosti, nemir, tjeskobe, odnosno u stanje frustracije pa i stresa, a to može obilno negativno utjecati na integritet i mentalno zdravlje mladih. Za učenike i studente u ispitnoj situaciji nije poželjno da su izloženi visokoj razini tjeskobe, jer to nije dobra pretpostavka za uspjeh na ispitu. Stoga im je važno pomoći razvijati toleranciju na stres i frustracije i postići ih navikama i vještinama koje im u tome mogu pomoći.

PUBLIKACIJA KORISNA STUDENTIMA, ALI I ŠKOLARCIIMA

Publikacija je usmjerena polasku da se proaktivna skrb o mentalnom zdravlju usmjeri i studentskoj populaciji, tako su preporuke u njoj primjenjive i na učenike u školama. Publikacijom se nastoji osigurati pristup

DRUŠTVO MULTIPLE SKLEROZE VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE ORGANIZIRALO JAVNU TRIBINU

„Poticanje suradnje i volonterstva u organizacijama civilnog društva“

U organizaciji Društva multiple skleroze Virovitičko-podravsk

Županije u bivšem Doma HV-a u Virovitici održana je javna tribina pod nazivom „Poticanje suradnje i volonterstva u organizacijama civilnog društva“. Tribinom se u lokalnoj zajednici nastojalo povećati vidljivost partnerskih organizacija Saveza društava multiple skleroze Hrvatske, pokazati što rade te organizacije i tko su zapravo osobe s multiple sklerozom. Opći cilj projekta je unapređenje sposobnosti udruge osoba s invaliditetom za pružanje socijalnih i volonterških usluga te jačanje partnerstva na lokalnom nivou.

Na tribini je predstavljen projekt Saveza društava multiple skleroze Hrvatske „SOS za MS – podrška i razvoj socijalnih usluga i inkluzivnog volonterstva“ financiranog iz Europskog socijalnog fonda, projekt koji je započeo u prosincu 2014. godine, a vrijednost mu je 522.423 kune. Također je predstavljen i

rac Društva multiple skleroze Virovitičko-podravsk županije na projektu, „Vodič za udruge osoba s invaliditetom“, izdan u sklopu projekta, i suradnje organizacije na projektu. Voditeljica projekta je koordinatorka programa i projekta u Savezu društava multiple skleroze Hrvatske Tanja Malbasa. „Osobe s multiple sklerozom nailaze na niz prepreka, najčešće pitanje je kako ostvariti svoja prava unutar sustava socijalne skrbi. Neprestano radimo na tome da osobe s multiple sklerozom budu u posebnoj grupaciji

specifičnoj preventivnoj skrbi o mentalnom zdravlju mladih koju je opisana smjernicama za mentalno zdravlje u mladosti i obrazovanju Nacionalne strategije zaštite mentalnog zdravlja za razdoblje od 2011. do 2016. godine.

Publikacija je upečnog formata kako bi bila praktična i u svakom trenutku pri ruci svima onima koji se nalaze pred ispitnom situacijom. Valja naglasiti i to da se radi o vrlo inovativnom i usvaji jedinstvenom vodiču u našoj zemlji pa smo ponosni što su autori i izdavači upravo iz Virovitičko-podravsk županije.

Vodič je ujedno i šesta publikacija u okviru jedinstvenog projekta koji se pod nazivom „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja“ od 2010. godine provodi u našoj zemlji. Publikacije unutar navedenog projekta pričinjavaju ujedno i međusektorske suradnje u skrbi o mentalnom zdravlju različitih skupina; najmlađih predškolske dobi, učenika te odraslih. Promocija vodiča u Virovitici označila je ujedno i početak nove akademske godine kao i rad savjetodavništa za studente pri Visokoj školi, ali istoovremeno je to bio i način obilježavanja Svjetskoga dana mentalnog zdravlja.

Izdavač vodiča koji je rezultat odlične stručne i međusektorske suradnje koja je započela istraživanjem pojavnosti među studentima su Visoka škola za menadžment u turizmu i informatiki u Virovitici i Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravsk županije. (zavod za javno zdravstvo sv. rok vph)

Edukacija za volontere Verande
„Bolje planiranje i vođenje radionica“

U prostorima udruge Veranda održana je još jedna edukacija za volontere pod nazivom „Bolje planiranje i vođenje radionica“. Budući da su volonteri i vršnjački edukatori, a to uključuje i provedbu radionica, vještali su koje osobine mora imati dobar edukator te usvojili teorijska saznanja o tome što je radionica, koja je svrha i cilj kod pripreme te kako strukturirati radionicu, kao i prevladati poteškoće na koje može naići voditelj radionice. Volonteri Verande tako su postali bogatiji za još jednu edukaciju, a svojim vršnjacima prezentirat će naučeno i primjenjivati u svakodnevnom vršnjačkom opfodnjenju. (www.veranda.hr)

Radionica poticanja kreativnosti mladih

U prostorima udruge Veranda održana je radionica poticanja kreativnosti mladih. Mladi su otvorili svoje talente te otkrili važnost razvijanja kreativne imaginacije u svakodnevnom životu, a tijekom radionice otkrili su čini recikliranja starog otpada. Udeći o vlastitoj kreativnosti, mladi će se sobom ponijeti kreativni duh te nastaviti razvijati svoje kreativne vještine, kao i uključiti ostale mlade iz svoje socijalne mreže u kreativni svijet.

Kreativnost je važna u prevenciji ovisnosti svih oblika, kao i iskorištavanje slobodnog vremena, prevencija nepoželjnih oblika ponašanja. Kreativnost je vrlo dobar medij za rad s mladima, a oni su pokazali kako se može na zanimljiv način iskoristiti sav potencijal decadalno otkriven, ali neostvaren. (www.veranda.hr)

19. LISTOPAD 12. 11. 2015. VIROVITIČKI LIST UDRUGE

6. Objava članka u Virovitičkom listu

Županijski tjednik „Virovitički list“ u broju od 19. studenog 2015. godine objavio je članak pod nazivom „Mijenja li se snaga vjere starenjem“ autora Siniše Brlesa.

UDRUGE VIROVITIČKI LIST I 19 I 11 I 2015 I 20

ANKETA O RELIGIOZNOSTI

MIJENJA LI SE SNAGA VJERE STARENJEM (?!)

• **Prosječna se procjena ispitanika o "snazi vjere" povećava što su ispitanici stariji: kod mladih prosječne dobi 16,5 godina srednja vrijednost procjene na skali od 1 do 5 je 3,42, kod odraslih od 32,6 godina snaga vjere je prosječno 3,65, a kod starijih je osoba od 58,3 godine snaga vjere prosječno 3,77**

Mnogi ljudi vjeruju u nadnaravna, u Boga svemogućeg, i mnogima to što vjeruju pomaže u svakodnevnom životu. Međutim, koliko je ta vjera zaista čvrsta? Sa stajališta psihologije ličnosti vrlo je važno znati kako se religiozno iskustvo kod ljudi oblikuje, mijenja i kako djeluje na ponašanje. To je važno znati kako bi se vidjeli uzroci i razlozi radi kojih se ljudi, posebno mladi, obraćaju vjeri te koje posljedice vjera i vjerovanje imaju na njihov psihosocijalni rast i razvoj. Saznanja o tome uvelike mogu pomoći i vjernicima samima da preispitaju svoju sežu i tako još više učvrste vlastitu vjeru.

Rezultati Ankete o religioznosti koja je s navedenom svrhom tijekom 2001. pa ponovno tijekom 2014. godine provedena među učenicima srednjoškolskog uzrasta u srednjim školama u Virovitiču, pokazali su da je vjera i vjerovanje usvojeno ponašanje kroz iskustvo pojedina i vjernici sami da preispitaju svoju sežu i tako još više učvrste vlastitu vjeru.

životnim situacijama). No, razmjerno veliki dio ispitanika utjenika bježičije kakve odlazi u crkvu i prakticira vjerske obrede zato što im je to posredovano utjecajima iz okoline; oni vjeru i vjerovanje ne doživljavaju savim kao njihovo intimno i osobno iskustvo, ali ne nalaze niti negativne posljedice toga što čine. Ovi su rezultati potaknuli novo pitanje: kako se mijenja „snaga vjere“ starenjem? Stoga su tijekom 2015. godine provedena dodatna istraživanja, ovoga puta uz veliku pomoć Župe svetog Roka u Virovitiču.

RELIGIOZNO ISKUSTVO IMA POZITIVNE POSLJEDICE NA MENTALNO ZDRAVLJE, OSOBITO NA PROSOCIJALNO PONAŠANJE

S rezultatima istraživanja stručna je javnost upoznao autor istraživanja, profesor psihologije Siniša Brles, i to na 23. konferenciji hrvatskih psihologa koja je nedavno održana u Šibeniku. Profesor Brles zaposlen je kao psiholog u Dječjoj bolnici za prevenciju i laganobolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije, a njegov rad na ovoj konferenciji, rezultat je istraživanja koja je provodio od 2001. do 2015. godine među vjernicima u Virovitiču, a kojima je istraživao dimenzije religioznosti u širem kontekstu zaštite mentalnog zdravlja. Cilj je rada bio pokazati kako se razvija religioznost u funkciji starenja jer se ranijim istraživanjima pokazalo da religiozno iskustvo ima pozitivne posljedice na mentalno zdravlje općenito, osobito na prosocijalno ponašanje. Ranim istraživanjima stupnja internaliziranosti religioznog iskustva („snaga vjere“) kod mladih dobiven je nalaz

23. godišnja konferencija hrvatskih psihologa u međunarodnim suradnjama
„Poboljšanje stvaralačkog potencijala u budućnosti“
Šibenik, Šibenik, 04. - 07. studenog 2015.

PSIHOLOGIJA RELIGIOZNOSTI MIJENJA LI SE SNAGA VJERE STARENJEM

Urednik: Siniša Brles
Izdavač: Župa svetog Roka u Virovitiču, podružnica župe svetog Roka u Virovitiču

o prosječnoj vrijednosti koji upućuje na to da se religioznost kod mladooga djeteta razvija i da vjera nije u potpunosti internalizirana. Ovim se potonjim istraživanjem želio utvrditi stupanj internaliziranosti religioznog iskustva i „snaga vjere“ i kod odraslih osoba (vjernika), a usporedbom nalaza kod djece (mladih) i odraslih dobili bismo bolji uvid u razvoj religioznosti tijekom života.

Istraživanje je stopa i provedeno 2014. godine među učenicima srednje škole (N=159, oba spola) te 2015. godine među odraslim vjernicima (N=34, oba spola, dobi između 21 i 70 godina). Instrument je navedena Anкета religioznosti koja se sastoji od sedam pitanja o dimenzijama religioznosti. Analizirane su pitanje višestrukog izbora koje se odnosi na internaliziranost religioznog iskustva te pitanje o „snazi vjere“ (skala procjene).

PROSJEČNA SE PROCJENA ISPITANIKA O "SNAZI VJERE" POVEĆAVA NJIHOVIM GODI NAMA

Odgovori na pitanje zašto ispitanici dolaze u crkvu pokazuju da je kod 5,5% mladih to posredovano utjecajima iz okoline (odgovor ili socijalni pritisak), a 45% njih u crkvu dolazi zato što to zaista žele. Dok se kod odraslih ispitanika (100%) odgovorilo da u crkvu odlaze zato što to žele. Moraju li djeca i mladi dolaziti u crkvu pa to čine i kada ne

žele, dok odrasli u crkvu ne ulaze samo zato što to žele ili snaga vjere jača od starenjem?

Prosječna se procjena ispitanika o „snazi vjere“ povećava (nije testirana značajnost razlike) što su ispitanici stariji: kod mladih prosječne dobi 16,5 godina srednja vrijednost procjene na skali od 1 do 5 je 3,42, kod odraslih od 32,6 godina snaga vjere je prosječno 3,65, a kod starijih je osoba od 58,3 godine snaga vjere prosječno 3,77. Ovi bi nalazi mogli upućivati na zaključak da se snaga tijekom života vjernika njegova vjera osnažuje. Može se zaključiti i da zdrava, a posebno intrinzična religioznost doprinosi očuvanju mentalnog zdravlja te je važan (zaštiti) čimbenik tijekom rasta i razvoja, što je u skladu s razvojnim konceptima religioznosti. Stoga je korisno znati da se religioznost razvija tijekom života, a osobito religiozno mišljenje razvoj klijenta je usporedu sa spoznajnim razvojem, što je i ovim istraživanjem pokazano.

Ovo je istraživanje jedinstveno jer pokazuje kako svoju vjeru doživljavaju i žive vjernici upravo u našoj sredini te kako njihova vjera djeluje na njihovo mentalno zdravlje, pa je istraživanje tako ustvari dio šire sklop o zaštiti mentalnog zdravlja ljudi.

Autor rada i teksta je profesor psihologije Siniša Brles

Restoran Hemingway
Kušajte lovačke specijalitete i razveselite svoje nepce
U ličkom iz. u Virovitiču svoja je vrata nedavno otvorio restoran Hemingway koji svoju ponudu bari na lovačkim specijalitetima. Osim lovačkih, nude i ostala jela, a svakodnevno i gablece po super cijenama. Uredeni ambijent u centru grada i ponuda koja će i najveće ljubitelje dobre hrane oduševiti dovoljan su razlog da dodate u Hemingway i razveselite svoje nepce. U Hemingwayu organiziraju i manja vjekašnja, krstizna, obilježnice, poslovne ručkove ili karmine. Hemingway - restoran koji nikada ne smijete zaobići.

OSNIVANJEM ZADRUGA ZA UDRUGE LAKŠE DO NOVCA ZA RAD

Djelatnici Centra za civilne inicijative iz Zagreba u Centru za socijalnu skrb te u restoranu bivšeg Doma HIV-a u Virovitiču održali su predavanja namijenjena udruženjima i ostalim organizacijama civilnog društva. Radionice su bile informativnog karaktera, a omogućile su upotrebu na terenu projekata te njihovo prijavljivanje na raspisane natjebe. Program se provodi već osam godina, raspoređen je po cijeloj Hrvatskoj, a glavna tema predavanja u Virovitiču bila je osnivanje zadruga za udruge, te razlog što se na taj način potiču udruge da otvaraju samofinanciranje izvan programskog financiranja koje često zna biti problematično. U Hrvatskoj trenutno postoji nekoliko takvih zadruga, odnosno umreženih udruga, a cilj je inicirati to i u Virovitiču, odnosno Virovitičko-podravskoj županiji. Predavači iz Centra za inicijative bili su Ninko Turčinović Dapur i Nikola Obadić. B. S.

7. Objava članka na portalu srednja.hr

Tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti, koji je u tijeku, portal za srednjoškolce www.srednja.hr objavio je članak u kojemu prof. dr. sc. Slavko Sakoman i profesor Siniša Brlas, psiholog u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije objašnjavaju navike pijenja alkohola kod mladih u našoj zemlji.

Pijenje alkohola jedan je od najvećih javnozdravstvenih problema u našoj zemlji, a u navedenom članku Slavko Sakoman i Siniša Brlas zajednički objašnjavaju kako ekonomski činitelji u našoj zemlji posreduju navikama pijenja alkohola kod mladih.

Izvorni članak objavljen je na: <http://srednja.hr/Novosti/Hrvatska/Sakoman-Anketa-o-mjesecnim-izdancima-mladih-za-alkohol-pokazuje-utjecaj-krize>.

8. Sudjelovanje u radijskoj emisiji

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije u nedjelju 06. prosinca 2015. godine sudjelovao je u radijskoj emisiji Pitomog radija Pitomača povodom obilježavanja Međunarodnog mjeseca borbe protiv ovisnosti.

7. Zaključno o radu Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja

Razdoblje obuhvaćeno ovim godišnjim izvješćem obilježeno je novim značajnim pomacima u radu, kako u preventivnim aktivnostima tako i u izdavačkoj djelatnosti. Tijekom 2015. godine Zavodu je odobren novi projekt kojega financira Ministarstvo zdravlja Republike Hrvatske, a dovršena je provedba dvaju projekata. Još su više intenzivirane ranije započete aktivnosti, a osmišljene su i provedene i nove. Dodatni su naponi učinjeni i u području zaštite mentalnog zdravlja.

Neposredne aktivnosti u radu Djelatnosti vidljive su iz statističkih pokazatelja.

Na svim razinama prevencije ovisnosti i liječenja ovisnika, kao i zaštite mentalnog zdravlja populacije u 2015. godini postižu se kvalitativni i kvantitativni pomaci u radu stručnoga tima Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije.

Publikacije koje su navedene u tekstu u elektronskom su obliku dostupne na www.zzjzvpz.hr.